

Tieteellisen kongressin organisointi, resurssit ja tiedonkulku

Case Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät

Jenni Kemppinen

Opinnäytetyö

Koulutusala Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	
Koulutusohjelma Matkailun koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Jenni Kemppinen	
Työn nimi Tieteellisen kongressin organisointi, resurssit ja tiedonkulku – case Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät	
Päiväys	3.10.2011
Sivumäärä/Liitteet	42/5
Ohjaaja(t) Tiina Kuosmanen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Itä-Suomen yliopisto, Anitta Etula	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena on tarkastella Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäiviä organisaatorakenteiden, resurssien ja tiedonkulun viitekehyksestä. Lähteinä opinnäytetyössä on käytetty kokous- ja kongressimatkailua, organisoitumista, resurssienhallintaa ja tiedottamista tapahtumissa koskevia kirja-, artikkeli-, ja verkkolähteitä ja sähköposti- sekä puhelinhaastatteluja Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäiviä vuoden 2011 järjestäjien kanssa.</p> <p>Työn toimeksiantajana toimii Itä-Suomen yliopisto, joka oli yksi vuoden 2011 tapahtuman järjestäjistä. Opinnäytetyön hyödynsaajina ovat tulevien vuosien Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien järjestäjät. Opinnäytetyö on toiminnallinen, projektiluontoinen opinnäytetyö, johon kuuluu kongressialan peruskäsitteitä, organisoitumista, resursseja ja tiedonkulkua koskeva teoriaosio, sekä teoreettisen viitekehyksen perusteella tehty empiirinen suositusosio. Työn toiminnallisen osuuden pohjana käytetty casen, Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien suunnitteluprosessi toteutui vuoden 2010 syksyn ja vuoden 2011 kevään välisenä aikana. Toteutuneen tapahtuman perusteella tehty suositus löytyy kappaleista 4, 5 ja 6 sekä tiivistelmä suosituksesta löytyy kappaleesta 8. Tekstissä teoria ja empiirinen osa ovat limittäin.</p> <p>Kokous- ja kongressiala on suhteellisen nuori ala. Alan kehittyessä kirjallinen tieto ei ole kehittynyt samassa suhteessa. Siksi tarve kokousalaa koskevalle kirjoitetulle tiedolle on suurta. Tämä opinnäytetyö vastaa osaltaan tähän tiedon tarpeeseen. Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäiviä varten ei ole aiemmin kirjoitettu suositusta.</p>	
Avainsanat kongressit, organisoituminen, projektiorganisaatiot, toimikunnat	

Field of Study Tourism, Catering and Domestic Services			
Degree Programme Degree Programme in Tourism			
Author(s) Jenni Kemppinen			
Title of Thesis The organisation, resources and information distribution of a scientific congress – Case The Annual Spring Conference on Internationalisation of Finnish Higher Education			
Date	3.10.2011	Pages/Appendices	42/5
Supervisor(s) Tiina Kuosmanen			
Client Organisation/Partners University of Eastern Finland/Anitta Etula			
<p>Abstract</p> <p>The purpose of this thesis is to make recommendations concerning organisational structures, information distribution and resources that should be used in future Annual Spring Conferences on Internationalisation of Finnish Higher Education. The theoretical part of this thesis, as well as the material used in it deal with the theory of organisational structures, information distribution and resource management used in the meetings industry. The references consist of book and Internet sources.</p> <p>The partner of this thesis is The University of Eastern Finland. This thesis was made to benefit the future organizers of The Annual Spring Conference on Internationalisation of Finnish Higher Education. The empirical part of this thesis is the recommendations that can be found in chapters 4, 5 and 6. A summary of these recommendations can be found in chapter 8. The basis for this thesis is the case Annual Spring Conference on Internationalisation 2011. The recommendations are based on this event. The theoretical and empirical parts overlap in this thesis.</p> <p>The meetings industry is a relatively young industry. The literature about the meetings industry has not been able to follow the rapid development of the meetings industry. The purpose of this thesis is to help by adding, in its part, to the literary knowledge written about the meetings industry. There are no previous recommendations done about the Annual Spring Conference on Internationalisation of Finnish Higher Education.</p>			
<p>Keywords congresses, organisations, project organisations</p>			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO.....	6
1.1	Opinnäytetyön rakenne	6
1.2	Keskeisiä käsitteitä	8
2	TAPAHTUMAN HISTORIA.....	10
3	KEVÄTPÄIVÄT.....	12
3.1	Ilmoittautuminen ja rekisteröityminen kevätpäiville.....	12
3.2	Sessiot tapahtumassa	13
3.3	Oheisohjelma tapahtumassa	13
3.4	Tapahtuman järjestäjät	14
3.5	Tapahtuman järjestämispaidat	14
4	ORGANISAATIRAKENNE TAPAHTUMASSA	16
4.1	PCO ja kongressisihteeri.....	16
4.2	Harjoittelijat	17
4.3	Projektiorganisaatio	18
4.4	Toimikuntiin nojaava organisaatio	23
4.5	Kevätpäivien vuoden 2011 organisaatorakenne	25
5	VIESTINTÄ JA TIEDONKULKU TAPAHTUMASSA	27
5.1	Ulkoinen viestintä kongresseissa	27
5.2	Sisäinen viestintä kongresseissa.....	28
5.3	Ongelmat Kevätpäivien tiedonkulussa.....	29
6	RESURSSIT TAPAHTUMASSA	30
7	TAPAHTUMAN PALAUTE	32
8	SUOSITUS KEVÄTPÄIVIEN KEHITTÄMISEKSI.....	35
9	PÄÄTÄNTÖ.....	38
	LÄHTEET	40

LIITTEET

Liite 1 Hierarkkinen projektiorganisaatiomalli

Liite 2 Toimikuntiin nojaava organisaatiomalli

Liite 3 Kongressikassi sisältöineen

Liite 4 T-paidat

Liite 5 Kukka

1 JOHDANTO

Tapahtuma-ala on osa liikematkailua ja liikematkailu on todella tärkeä osa koko matkailualaa (Rogers 2008, 9). Tapahtuma-ala, johon sisältyvät muun muassa konferenssit, näyttelyt, festivaalit ja monet muut tapahtumat, on kehittymässä ja kasvamassa oleva ala. Alasta oleva kirjallinen tieto ei ole kuitenkaan pysynyt alan kehityksen perässä. Niinpä tapahtuma-alalla on suuri tarve kirjoitetulle tiedolle (Davidson & Rogers 2006, Series preface.) Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät on tapahtuma, jota varten ei ole kirjoitettu mitään virallista opasta tai ohjekirjaa. Tällä opinnäytetyöllä tapahtumalle pyritään antamaan organisointumista, resursseja ja tiedonkulkua koskeva ohjeistus, jonka avulla vuoden 2011 virheet voitaisiin välttää. Opinnäytetyön tutkimuskysymykset voitaisiin laittaa muotoon: Mitä ongelmia Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä oli koskien organisointumista, resursseja ja tiedonkulkua? Miten nämä ongelmat voitaisiin ratkaista?

Opinnäytetyön aihe saatiin syventävän harjoittelun perusteella. Syventävä harjoittelu toteutui Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä. Syventävän harjoittelun ajankohta oli vuoden 2010 joulukuun ja vuoden 2011 toukokuun välinen aika. Roolini kevätpäivillä oli kongressisihteerin avustaja/sijainen.

1.1 Opinnäytetyön rakenne

Tämän opinnäytetyön teoreettinen viitekehys etenee tapahtumien ja tarkemmin tieteellisten kongressien järjestämiseen liittyvien peruskäsitteiden kautta organisaatorakenteisiin, viestintään ja resursseihin tapahtumissa. Käytettynä lähteinä ovat tapahtuma- ja tarkemmin kokous- ja kongressialaa koskevat kirjalliset ja Internet-lähteet. Tällä opinnäytetyöllä on kaksi tarkoitusta: antaa käytännön vinkkejä tuleville Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien järjestäjille sekä kuvata vuoden 2011 tapahtumaa, sen onnistumisia ja epäonnistumisia. Opinnäytetyö on toiminnallinen opinnäytetyö, jossa toiminnallisena osiona ovat työssä annetut tapahtuman kehitysehdotukset. Opinnäytetyössä käytettiin toiminnallisen osion lisäksi kvalitatiivisia menetelmiä haastatteleamalla vuoden 2011 Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien järjestelytoimikunnan jäseniä ja kvantitatiivisia menetelmiä tarkastelemalla osallistujien antamaa palautetta vuoden 2011 tapahtumasta.

Kehitysehdotukset keskittyvät erityisesti tulevien Kevätpäivien organisaatorakenteen, tiedonkulun ja resurssien jaottelun parantamiseen. Opinnäytetyön aihe rajattiin edellä mainittuun kolmeen kohtaan, koska niiden koettiin olevan tapahtuman suurimpia heikkouksia vuoden 2011 Kevätpäivillä. Aihe rajattiin yhdessä toimeksiantajan kanssa. Kehitysehdotukset perusteluineen löytyvät kappaleista 4, 5 ja 6. Tiivistelmä Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäiviä varten annetuista kehitysehdotuksista löytyy kappaleesta 8. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien järjestäjistä Itä-Suomen yliopisto. Opinnäytetyöstä toivotaan olevan hyötyä tulevien vuosien Kevätpäivien järjestelyorganisaatioille.

Opinnäytetyöprosessin edetessä tuli selväksi, että opinnäytetyön pääanti koskee tapahtumien organisoitumista. Opinnäytetyötä varten on laadittu kaksi organisaatiokaaviota, jotka löytyvät opinnäytetyön sivuilta 21 ja 24. Jotta laadittuja organisaatiokaavioita olisi helppo käyttää, ne on laitettu työhön myös liitteinä. Näin organisaatiokaaviot on helppo irrottaa työstä ja niiden käyttäminen tulevien Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien omien organisaatiomallien pohjana helpottuu. Hierarkkinen projektiorganisaatiomalli löytyy liitteestä 1 ja toimikuntiin nojaava organisaatiomalli löytyy liitteestä 2.

Michael Thomas ja John Adams (2005) ovat esitelleet tutkimuksessaan *Adapting project management processes to the management of special events: an exploratory study* saatavilla olevaa kirjallista tietoa tapahtumien johtamisesta projektien johtamisen näkökulmasta (Thomas & Adams, 2005). Organisaatorakenteen voidaan ajatella kuvaavan organisaation vallan ja vastuun jakautumista, eli sitä, kuka johtaa ja ketä (Peltonen 2007, 33). Toisin sanoen mallit, jotka kuvaavat tapahtumien johtamisen jaottelua, kuvaavat myös osaltaan tapahtumien organisaatorakennetta. Kummassakin on tarkoituksena osoittaa vastuun jakautumista tapahtumien suunnittelemisessa ja toteutuksessa.

Tutkimuksessaan Thomas ja Adams (2005) toteavat, että tapahtuma-alasta julkaistussa kirjallisuudessa ei ole olemassa yhtenäistä ohjeistusta koskien tapahtumien vaiheittaista johtamista. (Thomas & Adams 2005, 102). Tapahtuma-alasta kirjoitetun kirjallisen tiedon tarkastelu osoittaa tämän todeksi. Kokous- ja kongressialaa koskevassa kirjallisuudessa organisoitumista suositellaan toteutettavan toimikuntien avulla (Saarela 2002, 15–17; Korolainen 2007, Järjestelyorganisaatio) kun taas tapahtumia projekteina tarkastelevassa

kirjallisuudessa organisoituminen on yleensä hoidettu projektiorganisaatiomallien avulla (Kettunen 2009, 146–153). Tässä opinnäytetyössä on osaltaan pyritty vastaamaan kokous- ja kongressialalla vallitsevaan selkeiden organisaatiomallien puutteeseen. Lisäksi opinnäytetyössä tarkastellaan ongelmakohtiksi havaittuja resurssien jaottelua ja tiedonkulkua.

Opinnäytetyön liitteinä ovat kuvat kevätpäivien oheismateriaaleista, kuvat tapahtumassa käytetyistä työasuista ja asusteista sekä opinnäytetyötä varten laaditut organisaatiomallit. Oheismateriaaleja ja työasuja koskevien kuvien toivotaan osaltaan helpottavan tulevien kevätpäivien oheismateriaalien suunnittelua.

1.2 Keskeisiä käsitteitä

Tässä kappaleessa selitetään opinnäytetyössä käytettyjä kongressialan termejä. Kokoontuminen, johon kokoontuu vähintään satoja saman ammatillisen tai muun ryhmittymän edustajia, ja joka järjestetään säännöllisesti, on nimeltään kongressi. Kongressin järjestämistiheys on tavallisesti ennalta määrätty. Kongressi voidaan järjestää vuosittain, tai useamman vuoden välein. Kongressin erottaa konferenssista juuri sen toistuvuus. Kongressin tarkoituksena on yleensä tietyn aihealueen käsittely. (Rautiainen & Siiskonen 2002, 25; Rogers 2008, 20.)

Juliste- tai posteriesittely on materiaalinäyttely, joka koskee usein tieteellistä aineistoa. Posteriesittelyssä tutkijat tai kirjoittajat ovat usein itse henkilökohtaisesti paikalla. Julistenäyttely taas on nimensä mukaisesti julisteiden näyttelyalue. (Rautiainen & Siiskonen 2002, 27–34; ks. myös Aarrejärvi 2003, 45; Colorado State University 2011.)

Paneelikeskustelussa ideana on se, että erilaisia näkökulmia edustavat puhujat keskustelevat tietyistä aiheista. Tavoitteena on tuoda ilmi toisistaan poikkeavia mielipiteitä. (Gloaalikasvatus 2011.) Paneelikeskustelussa paneelin puhujat asetetaan yleisön eteen pitkän pöydän ääreen yleisöön päin. Paneelikeskustelua pitää aikataulussa puheenjohtaja. (Aarrejärvi 2003, 45.)

Round table-kokous on tilaisuus, jossa jonkin alan asiantuntijat kokoontuvat yhteen käsitelläkseen jotakin ennalta määrättyjä ammattialaan liittyviä asioita. Round table-kokous voi tapahtua suljettujen ovien takana, tai yleisön edessä. Kokouksen tarkoituksena on yleisimmin jonkin asian tunnetuksi tekeminen. (Rautiainen &

Siiskonen 2002, 35.) On tärkeää, että round table- kokouksessa on ennalta määrätty asialista, jotta kaikki osallistujat tietävät mikä on kokouksen tarkoitus. Asialista auttaa round table-kokousta myös pysymään aikataulussa. (Bartolomei 2010.)

Workshop on työpaja, jossa tarkoituksena on löytää vastauksia joihinkin avoimena oleviin kysymyksiin tai ongelmiin. Workshop-tyyppisessä kokouksessa tärkeää on ajatustenvaihto, erilaisten työ- tai toimintatapojen esittelemine ja mahdollisimman vapaa keskustelu. (Rautiainen & Siiskonen 2002, 27.) Workshop-tyyppisessä kokouksessa osallistujaryhmän koko on usein rajattu (Aarrejärvi 2003, 45).

General session, yleisistunto (Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä sessio) on tapahtuman osallistujille avoimena oleva istunto (Rautiainen & Siiskonen 2002, 31). Sessio on rinnastettavissa myös luento. Näissä luennoissa puhuja/puhujat luennoitsevat tapahtuman käsiohjelmassa annetusta aiheesta (Aarrejärvi 2003, 43).

Briefing session on perehdyttämistilaisuus tai valmennustilaisuus (Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä info). Tällaisen perehdyttämistilaisuuden tarkoituksena on opastaa ja informoida osallistujia. (Rautiainen & Siiskonen 2002, 28.)

2 TAPAHTUMAN HISTORIA

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien historiasta on saatavilla vaihtelevaa tietoa. Tässä kappaleessa avataan tapahtuman historiaa. Tarkoituksena on antaa lukijalle käsitys siitä, kuinka Kevätpäivät on kehittynyt tapahtuman alkua ajoista tähän päivään saakka. Tapahtuman historian käsittely avaa osaltaan Kevätpäivien merkitystä korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnoille.

CIMOn (kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus: Centre for International Mobility) toimialajohtajan Juha Ketolaisen (2011) mukaan tapahtuman juuret ovat 90-luvun alkupuolella, jolloin yliopistojen kansainvälisten asioiden hallinnoilla oli jo pienimuotoisia seminaareja ja tapaamisia. Ensimmäinen tällainen seminaari oli mitä luultavimmin Lapin yliopiston vuonna 1991 järjestämä tapahtuma. Ammattikorkeakoulujen kansainvälisten asioiden hallinnon väellä oli omat, erilliset seminaarinsa. (Ketolainen, 2011.)

Nykyiseen muotoonsa tapahtuma kehittyi 1990-luvun puolivälissä, jolloin CIMOn aloitteesta, yhteistyössä korkeakoulujen kanssa, päätettiin ensimmäistä kertaa järjestää yhteinen tapahtuma. Tapahtuman alkutaipaleella Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät ei itse asiassa ollut kevätpäivät, vaan tapahtuma järjestettiin aina syksyisin. (Ketolainen, 2011.) Tapahtuman yhdistäminen on osaltaan lisännyt eri korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallintojen mahdollisuutta verkostoitumiseen.

Ketolaisen (2011) mukaan yksi suuri tekijä sille, että Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäiviä tarvittiin, oli Suomen liittyminen EU:n Erasmus-ohjelmaan 1990-luvun alussa. Erasmus-ohjelman vuoksi opiskelija- ja opettajaliikkuvuus kasvoivat, joka taas vuorostaan merkitsi sitä, että korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallintojen työntekijämäärät kasvoivat suuresti. Lisääntynyt työntekijöiden määrä taas lisäsi tarvetta kouluttautumiselle ja verkostoitumiselle. Tähän tarpeeseen pyrittiin vastaamaan Kevätpäivillä. (Ketolainen, 2011.) Erilaisista uusista ohjelmista ja suuntauksista tiedottaminen on yhä tärkeää Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä.

Vuonna 2010 Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät järjestettiin Porissa. Vuoden 2011 Kevätpäivillä mallia otettiin monissa suhteissa juuri Porin tapahtumasta. Esimerkiksi tapahtuman logona toimineeseen kukkaan mallia otettiin

Porin oheismateriaaleista. Tapahtuman logona kukkaa ovat tosin käyttäneet jo ainakin Helsingin vuoden 2008 järjestelytoimikunta ja Oulun vuoden 2009 toimikunta (Palmenia, 2008; Oamk, 2009).

Ennen vuotta 2008 tapahtuman ulkoasu ja logot ovat vaihdelleet. Esimerkiksi Jyväskylän vuoden 2005 Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien tunnuksena toimi omena. Omenalla haluttiin viitata kevätpäivien yhdessä oppimisen ilmapiiriin sekä koulukaupunkina tunnettuun tapahtumapaikka Jyväskylään. (Jypoly, 2005) Vuoden 2011 Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä 2011 logona haluttiin käyttää kukkaa sen keväisyyden ja raikkauden vuoksi.

Yksi suurimpia muutoksia tapahtumassa vuodesta 2010 oli tapahtuman nimen muuttaminen. Muutos nimessä oli tosin niin pieni, että se ei herättänyt paljoakaan huomiota. Vuonna 2010 järjestetyn tapahtuman nimi oli vielä Korkeakoulujen kansainvälisten **asioiden** hallinnon Kevätpäivät, kun vuonna 2011 nimi muutettiin [Suomen] Korkeakoulujen kansainvälisten **asiain** hallinnon Kevätpäivät – muotoon. Puhekielisessä kanssakäymisessä tapahtumaa kutsuttiin usein yksinkertaisesti Kevätpäiviksi.

Tapahtuman historian aikana Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät on siis muuttunut pienestä, yksipäiväisestä, syksyllä järjestetystä seminaarista kolmipäiväiseksi, useita satoja osallistujia kerääväksi kongressiksi. Tiedonpuutetta kongressin alkuaajoista selittää osittain Internetin alkukantaisuus 90-luvun alkupuolella ja täten alkuaikojen tapahtumien kotisivujen puute ja osittain henkilöstön vaihtuvuus. Osa kaikkein ensimmäisiin seminaareihin osallistuneista henkilöistä on voinut siirtyä muihin tehtäviin tai jäädä eläkkeelle. Laajan kvalitatiivisen tutkimuksen tekeminen tapahtuman historiasta on myös rajattu työn ulkopuolelle, sillä se ei ole tutkimuskysymysten kannalta oleellista.

3 KEVÄTPÄIVÄT

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät järjestettiin Kuopiossa 9.-11.5.2011. Tapahtuman teemana oli hyvinvointi. Tapahtumaan osallistui noin 480 henkilöä osallistujina, puhujina ja näytteilleasettajina. Tapahtuman osallistumismaksu oli osallistujilta 300 € ja puhujilta, näytteilleasettajilta ja opiskelijoilta 200 €. Majoittumisen osallistajat maksoivat itse.

Tieteellinen ohjelma on syy, miksi kongressiin tai konferenssiin osallistutaan. Tieteellisen ohjelman tulisi antaa uutta tietoa osallistujille. (Korolainen 2007, Tieteellinen ohjelma; ks. myös Parker 2007.) Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät 2011 oli kolmipäiväinen, tieteellinen kongressi. Tapahtuman tieteellinen osio järjestettiin Kuopion kahdella kampuksella, Savonia-ammattikorkeakoulun Sairaalakadun kampuksen ja Itä-Suomen yliopiston Snellmanian tiloissa.

3.1 Ilmoittautuminen ja rekisteröityminen kevätpäiville

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäiville ilmoittautuminen tapahtui Internetissä, tapahtumaa varten perustetulla sivustolla. Ilmoittautumislomakkeella kysyttiin, mihin kaikkiin sessioihin ja oheisohjelmiin osallistuja halusi osallistua, hänen nimensä, yhteystietonsa, organisaationsa ja organisaation laskutusosoite. Alussa ilmoittautumislomakkeella oli vaihtoehdot laskuttamisesta joko sähköpostitse tai kirjeitse, mutta ilmoittautumislomaketta muokattiin talousosaston sanottua vastalauseensa sähköpostilaskujen lähettämisestä.

Kaikkien ilmoittautuneiden nimet ja organisaatiot menivät Kevätpäivien teknisen vastaavan luomaan sähköiseen tietokantaan. Tästä tietokannasta nimet oli helppo poimia esimerkiksi nimilappuja varten. Tietokantaan oli pääsy vain Kevätpäivien projektiorganisaation jäsenillä.

Rekisteröityminen tapahtumaan järjestettiin rekisteröintipöydän avulla. Rekisteröintipöytänsä saapuessaan osallistujille annettiin kongressikassi, joka sisälsi kongressin käsiohjelman, esitteitä Kuopion alueesta, osallistujalahjaksi tarkoitetun hieromatähden, kynän, nimilappua varten tarkoitetun avainnauhan, sekä kirjekuoren,

joka sisälsi lounasliput, alennuskupongin paikalliseen liikkeeseen ja nimilapun (Liite 3).

3.2 Sessiot tapahtumassa

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien asiasisältö seurasi sisällöltään opetus- ja kulttuuriministeriön (ent. opetusministeriön) korkeakoulujen kansainvälistymisstrategiaa. Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia on jaoteltu viiteen eri teemaan: Aidosti kansainvälinen korkeakouluyhteisö, Korkeakoulujen vetovoiman lisääminen, Osaamisen tunnetuksi tekeminen ja vienti, Monikulttuurisen yhteiskunnan tukeminen ja Globaalin vastuun edistäminen (OKM 2009). Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien sessiot oli jaoteltu näiden opetus- ja kulttuuriministeriön teemojen mukaisesti. Sessiot oli jaoteltu myös sessiotyyppin mukaan yleisiin, kaikille osallistujille avoimiin sessioihin, monipuolista perehdyttämistä tarjoaviin infoihin, uusia näkökulmia esitteleviin paneeleihin, avointa keskustelua edistäviin round table-sessioihin ja alalla vallitsevien kysymyksien ratkaisemiseksi järjestettyihin workshop-sessioihin. Englantia puhuville osallistujille oli tarjolla myös English track-sessioita, joissa ohjelma oli täysin englanniksi. Luennoitsijat English-track sessioissa olivat sekä suomalaisia että ulkomaalaisia. Kansainvälisyyttä sessioihin pyrittiin lisäämään English-track sessioiden lisäksi myös videokonferenssilla Etelä-Afrikkaan.

Sessioita oli suunniteltu järjestettävän 63, mutta viime hetken peruutuksen vuoksi tapahtumassa järjestettiin yhteensä 62 sessiota. Sessioiden pituus vaihteli 45 minuutista neljään tuntiin. Kestoltaan pisimmät sessiot oli jaettu kahteen osaan, joiden välissä oli lounastauko.

3.3 Oheisohjelma tapahtumassa

Asiasisällön lisäksi osallistujille oli maanantaina 9.5.2011 tarjolla linja-autokiertojoulu Puijolle (20 €) ja kävelykierros Valkeisenlammen ympäri (ilmainen). Näihin kierroksiin palkattiin oppaiksi Kuopion matkailupalvelun oppaat. Kiertojouluun ja – kävelyn lisäksi maanantaina järjestettiin iltajuhla Peräniemen kasinolla ja tiistaina 10.5.2011 vastaava iltatilaisuus Savonia-ammattikorkeakoulun Sairaalakadun kampuksella.

Maanantain iltatilaisuus Peräniemen kasinolla oli cocktail-tilaisuus. Iltatilaisuudessa Savonia-ammattikorkeakoulun Tanssinopettajan koulutusohjelman opiskelijat esittivät

tanssinumeron ”Vuoro”. Tilaisuudessa oli tarjolla erilaisia kylmiä ja kuumia ruokia, sekä ”open bar”-tarjoilu.

Tiistain iltatilaisuus järjestettiin Savonia-ammattikorkeakoulun Sairaalakadun kampuksen rakennuksen 5 opiskelijaruokalan tiloissa. Iltatilaisuudessa esiintyi opiskelijoita Savonia-ammattikorkeakoulun Musiikin koulutusohjelmasta. Opiskelijat esittivät kappaleita musikaalista ”Spring awakening”. Ruokana oli tarjolla kylmiä salaatteja, muikkuja ja lämmintä ruokaa sekä viiniä ruuan kanssa. Kampukselta oli kuljetus takaisin hotelleille, mutta koska suurin osa osallistujista halusi kävellä takaisin hotelleille, ei kuljetuksia olisi välttämättä tarvittu.

3.4 Tapahtuman järjestäjät

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät 2011 järjestivät yhteistyössä Itä-Suomen yliopisto, Savonia-ammattikorkeakoulu ja CIMO (Centre for International Mobility). Itä-Suomen yliopisto ja Savonia-ammattikorkeakoulu hoitivat käytännön järjestelytyöt CIMOn roolin ollessa osallistuminen tieteellisen ohjelman laatimiseen. CIMO on myös mukana antamassa hyödyllistä tietoa edellisvuoden järjestelyistä, ja tarjoamassa hyödyllisiä kontakteja, verkostoja ja tietoa, jota päivien ohjelmien laadinnassa voi hyödyntää (Ketolainen, 2011).

Oma roolini tapahtuman järjestämisessä oli harjoittelija, ja toimin alussa kongressisihteerin avustajana. Yllättävän sairastapauksen vuoksi toimin kuukauden ajan kongressisihteerin tuuraajana, kunnes kongressisihteerin paikalle saatiin palkattua uusi henkilö.

3.5 Tapahtuman järjestämispaikat

Saarelman (2002) mukaan tapahtuman järjestämispaikkaa valitessa on otettava ainakin huomioon tapahtuman tilatarpeet ja tilat rinnakkaisten sessioiden järjestämiseen, salien sopivuus tieteelliselle ohjelmalle, paikan sijainti ja kulkuyhteydet, tilojen varustelutaso, ruokailutilojen toimivuus ja koko, liikuntaesteisten osanottajien huomiointi, näyttelytilojen riittävyys ja soveltuvuus ja henkilökunnan ammattitaito (Saarelma 2002, 46). Tiloja valitessa voidaan soveltaa myös neljän A:n periaatetta. Toisin sanoen, otetaan huomioon, mikä on tilojen saatavuustilanne (Accessibility), mikä on valitun paikan hintataso (Affordability), kuinka vetovoimainen

valittu paikka on (Attractiveness) ja mitkä ovat paikan tarjoamat oheispalvelut ja mukavuudet (Amenities). (Rautiainen&Siiskonen 2002, 38.)

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä oli jo alusta asti selvää, että tapahtuma järjestetään korkeakoulujen kampuksilla. Kuopiossa ei koettu olevan muita sopivia kongressipaikkoja, jotka olisivat vastanneet kaikkia tapahtuman tarpeita. Korkeakoulujen kampuksien käyttö oli halpaa, suurimmassa osassa tiloja oli tarvittavat varusteet valmiina, tilojen yhteydessä oli opiskelijaruokalat, joissa ruokailu pystyttiin järjestämään ja kuljetukset kampuksille oli helppo järjestää. Tiloissa opasteina käytettiin kylttejä sekä kevätpäivien logoilla varustettuja ilmapalloja.

Varsinkin Snellmaniassa tiloissa oli joitakin ongelmia. Ilmoittautumisajan loppupuolella ilmoittautumisia alkoi tulla erittäin suuria määriä erittäin nopeasti. Ilmoittautumiset myös jakaantuivat joinakin sessioiden toteutusaikoina eri rinnakkaissessioiden kesken hyvin tasaisesti. Snellmanian kampuksella meillä oli tarjolla kolme isompaa tilaa, joihin kahteen mahtui istumaan 162 henkilöä kerrallaan ja yhteen yhteensä 600 henkilöä. Loppuihin tiloihin mahtui istumaan 20–40 ihmistä kerrallaan. Moniin sessioihin ilmoittautui kuitenkin 50–60 henkilöä, mikä vaikeutti sopivan tilan löytämistä. Tapahtuma haluttiin pitää yhden katon alla, sillä siirtyminen eri rakennuksesta toiseen koettiin hankalaksi, joten lisää istumapaikkoja sessiotiloihin kehitettiin vuokraamalla lisätooleja. Savonia-ammattikorkeakoulun tiloissa suurimmat ongelmat olivat ruokailutilojen kanssa. Maanantaina 9.5 ihmisiä alkoi jo tulla odottamaan lounasta, ja lounastilojen henkilökunta laittoi ovet vielä lukkoon ihmisten edestä, koska lounas ei ollut vielä valmis. Ovien lukitseminen osallistujien edestä aiheutti suuttumusta joissakin osallistujissa.

4 ORGANISAATORAKENNE TAPAHTUMASSA

Ihmisten liittymistä yhteen muuten saavuttamattomissa olevien päämäärien saavuttamiseksi kutsutaan organisoinniksi. Organisaatio on työkalu, jolla kyseessä oleva tavoite saavutetaan. Organisaatioita voidaan muodostaa monilla eri tavoilla ja monin eri perustein. Eri organisaatiotyypeistä voidaan muodostaa erilaisia selventäviä organisaatiomalleja. (Ruuska 2005, 51–53.)

Tapahtuman organisoitumista voidaan tarkastella näkökulmasta riippuen ainakin kahdella eri tavalla. Organisoituminen voidaan suorittaa tapahtumille tyypilliseen tapaan toimikuntia perustamalla (Saarelma 2002, 15–17), tai tapahtumaa voidaan tarkastella yhtenä projektimuotona (Kettunen 2009, 24), jolloin organisoituminen hoidetaan projektiorganisaatiomallien avulla. Tässä opinnäytetyössä annetaan esimerkkejä siitä, kuinka organisoituminen Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä voidaan hoitaa kummankin mallin avulla ja kerrotaan, kuinka organisoituminen hoidettiin vuoden 2011 Kevätpäivillä.

Tarkastellaan tapahtumaorganisaatiota sitten kummalla tavalla tahansa, on tapahtumaa varten perustetussa organisaatiossa usein tiettyjä rooleja, jotka tulee täyttää. Tapahtuman käytännön järjestelyistä vastaa usein joko kongressisihteeri tai PCO. Kongressisihteerin ja PCOn roolit ovat keskeisiä toimivan tapahtuman järjestämiseksi. Tapahtumaorganisaatiossa on usein myös tyypillistä se, että siinä käytetään ilmaista työvoimaa, kuten harjoittelijoita.

4.1 PCO ja kongressisihteeri

Suuremmissa tapahtumissa ulkopuolelta palkattu PCO eli Professional Congress Organizer, kongressin koordinaattori on usein yksi tärkeimmistä tapahtuman onnistumiseen vaikuttavista henkilöistä. PCO on ammattimainen tapahtumanjärjestäjä. PCO ei ole taloudellisesti vastuussa tapahtumasta, vaan hän esivalmistelee ja esittelee tapahtumaan liittyvät asiat, hankkii tarjoukset ja neuvottelee tapahtuman sidosryhmien, kuten alihankkijoiden, kanssa järjestelytoimikunnan, tai projektiorganisaation, antamien ohjeistuksien mukaan. Parhaassa mahdollisessa tilanteessa PCO osallistuu kaikkien toimikuntien toimintaan, varmistaa kysymysten oikea-aikaisen käsittelyn kokouksissa, huolehtii että puheenjohtaja on ajan tasalla tapahtumasta ja katsoo että tapahtuma pysyy annetussa budjetissa. (Saarelma 2002, 17–19.) PCOn rooli on ajan saatossa

muuttunut, nykyään PCO saattaa tapahtumassa hoitaa miltei mitä tahansa viestinnästä logistiikkaan ja markkinoinnista aina tiedonkäsittelyyn asti (Fournier 2011).

PCOn työt tekemään voidaan nimittää myös tapahtumaa varten vastuorganisaatiosta määrätty kongressisihteeri/projektipäällikkö. Suurissa projekteissa ulkopuolinen palkattu PCO ja omasta organisaatiosta nimitetty kongressisihteeri toimivat usein työpareina. (Vallo & Häyrinen 2008, 208–209.)

Vuoden 2011 Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä tehtävät oli jaettu kongressisihteerin ja PCOn kesken. Kongressisihteerin tehtäviin kuului muun muassa alihankkijoiden kanssa neuvottelu, ruokatarjoilun tilaaminen, kokousraporttien teko, budjetin päivittäminen, tieteellisen ohjelman kerääminen, Internet-sivujen päivittäminen ja tapahtumapaikkojen varaaminen. PCOna toimi Savonia-ammattikorkeakoulun opettaja Tiina Kuosmanen, joka Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijoista muodostetun harjoittelijaryhmän avulla hoiti rekisteröintipöydän ja kokousemäntä ja – isäntäpalveluiden toteutuksen. Lisäksi PCO johti kokouskassien kokoamista ja tapahtumapaikan koristelua. Yleensä PCO tulee perusorganisaation ulkopuolelta. Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä Tiina Kuosmanen rooli oli siitä erityinen, että hän ei ollut organisaation ulkopuolinen henkilö, vaan organisaation sisällä toimiva opettaja. Hänen toimenkuvansa vastasi kuitenkin PCOn toimenkuvaa, joten hän täytti tässä projektissa PCOn roolin.

4.2 Harjoittelijat

Tapahtumassa työskenteli 20 harjoittelijaa, joiden tehtäviin kuului rekisteröintipöydän hoito ja tapahtumatiloissa kongressi-isäntänä ja – emäntänä toimiminen. Lisäksi harjoittelijat auttoivat paikkojen järjestelmissä ennen tapahtumaa ja tilojen raivauksessa tapahtuman jälkeen. Harjoittelijat tulivat suurimmaksi osaksi Savonia-ammattikorkeakoulun kongressimatkailun kurssilta, johon kuului 27 tunnin pakollinen tapahtumaharjoittelu. Lisäksi apu työvoimaa saatiin Itä-Suomen yliopiston ja Savonia-ammattikorkeakoulun tutoreista.

Kongressiemäntänä ja – isäntänä toimivien harjoittelijoiden tarkoituksena oli avustaa teknisten laitteiden kanssa sessiotiloissa, sekä auttaa puheenjohtajia ja puhujia tarpeen mukaan. Rekisteröintipöydässä harjoittelijoiden rooliin kuului rekisteröintien

vastaanotto ja ihmisten opastaminen. Harjoittelijoiden työhönopastus pyrittiin tekemään sillä tavalla, että tarpeen vaatiessa kongressiemännät ja – isännät voisivat työskennellä rekisteröintipöydässä ja toisinpäin.

Kongressiharjoittelijoille tilattiin työasuksi limenvihreät t-paidat, joissa oli kevätpäivien kukka-logo sekä teksti Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät 2011. T-paitoja oli naisten- ja miesten mallina (Liite 4). Myös käytännön järjestelyistä vastanneilla järjestelyorganisaation jäsenillä oli päällään tunnistamisen helpottamiseksi, isot, valkoiset, hakaneulalla kiinnitettävät kukat (Liite 5). Heti tapahtuman aluksi tapahtumaan osallistujille tiedotettiin, että apua ja neuvoja saa kysyä sekä vihreisiin paitoihin että valkoisiin kukkiin sonnustautuneilta henkilöiltä. Erottelu toimi käytännössä erittäin hyvin, vihreäpaitaisilta harjoittelijoilta kysyttiin tapahtumassa lähinnä käytännön asioita, kuten bussiaikatauluja, ja valkokukkaisilta järjestelyorganisaation jäseniltä suuremmista linjoista, kuten tulevasta ohjelmasta.

4.3 Projektiorganisaatio

Kun tarkoituksena on toteuttaa jokin erillinen projekti, kuten tapahtuma, voi perusorganisaatio perustaa väliaikaisesti kootun projektiryhmän. Projektiryhmän käytöllä on monia hyötyjä, kuten tiedonkulun yksinkertaistuminen, mahdollisuus jakaa valtaa ja vastuuta tavanomaisesta poiketen ja voimavarojen ja asiantuntemuksen kohdistaminen. (Ruuska 2005, 58.)

Erilaisille projekteille on olemassa projektin koosta ja tyypistä riippuen erilaisia projektiorganisaatiomalleja. Sami Kettusen mukaan projektien olisi suositeltavaa käyttää yhtä kolmesta projektiorganisaatiomallista: hierarkkista organisaatiota, matriisiorganisaatiota tai työyhteisöliittymää organisaationa. Kaikilla kolmella mallilla on omat vahvuutensa ja heikkoutensa, ja ne soveltuvat erilaisiin projekteihin (Kettunen 2009, 146–153; vrt. Ruuska 53–72.)

Matriisiorganisaatiomalli soveltuu hyvin tilanteisiin, joissa käynnissä on useita samanaikaisia projekteja ja projekti on suhteellisen pienikokoinen. Matriisiorganisaatiomallissa työntekijät hoitavat samanaikaisesti omia työtehtäviään ja osallistuvat projektin toteuttamiseen osa-aikaisesti. Työntekijät vastaavat siis perus- eri linjaorganisaationsa esimiehille normaalien työtehtäviensä etenemisestä, ja projektin etenemisestä projektipäällikölle. Matriisiorganisaation vahvuuksia ovat se, että asiantuntijoita voidaan käyttää helposti eri puolilta linjaorganisaatiota ja se, että

se antaa projektiorganisaation päällikön keskittyä johtamaan projektia, kun työntekijä vastaa normaaleista työtehtävistään linjaorganisaation esimiehille (Kettunen 2009, 149–151.)

Suurimmat heikkoudet matriisiorganisaatiomallissa ovat juuri se, että projektipäälliköllä ei ole esimiehen valtuuksia projektin työntekijöihin, ja mahdolliset työaikojen jaottelut projektin ja linjaorganisaation kesken voivat aiheuttaa konflikteja (Kettunen 2009, 151). Matriisiorganisaatiomalli ei ole paras mahdollinen malli Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäiville, sillä tapahtuma on melko suurikokoinen projekti. Vaikka matriisiorganisaatiomalli vastaa kevätpäivien toteutusta esimerkiksi siinä, että suurin osa projektin työntekijöistä toteuttaa projektia osa-aikaisesti omien työtehtäviensä ohella, ei malli kuitenkaan vastaa kaikilta ominaisuuksiltaan tapahtuman tarpeita. Kevätpäivillä on tärkeää, että projektipäällikkö voi johtaa koko projektin toimintaa, ja tarvittaessa toimia esimiehenä projektin työntekijöille. Projektipäälliköllä on tärkeää olla täysi määräysvalta tapahtuman toteuttamisesta, sillä hän tulee loppukädessä olemaan vastuussa tapahtuman onnistumisesta.

Työyhteenniittymä on täysin erilainen verrattuna sekä hierarkkiseen organisaatiomalliin että matriisiorganisaatiomalliin. Työyhteenniittymässä projektiorganisaatio muuttuu koko projektin ajan runsaasti ja vain projektin ydinryhmä pysyy samana. Projekti jaetaan pieniin osiin, jotka toteutetaan ostamalla palvelut toimittajilta. Työyhteenniittymä on yleisessä käytössä esimerkiksi rakennusallalla (Kettunen 2009, 151–153.) Tapahtumaa, kuten Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäiviä, toteuttaa sama projektiryhmä alusta loppuun. Vaikka osa toiminnoista voidaan ostaa ulkopuolisilta toimijoilta, kuten PCOlta, toteutetaan suurin osa projektista kuitenkin linja-organisaatioista (CIMO, alueen korkeakoulut) muodostetulla projektiryhmällä.

Hierarkkinen projektiorganisaatio on yleisin organisoitumismuoto projekteissa, ja ominaisuuksiltaan se sopii Kevätpäivien tarpeisiin parhaiten. Hierarkkisessa organisaatiomallissa projektilla on projektipäällikkö (puheenjohtaja) joka johtaa projektia eri projektin osa-alueiden vastuuhenkilöiden kanssa (PCO, kongressisihteeri, tieteellisen toimikunnan johtaja, tietotekninen vastaava, talousvastaava ja niin edelleen). Hierarkkisessa mallissa projektin päällikkö on tiiviisti mukana projektin toiminnassa ja johtaa kaikkea toimintaa (Kettunen 2009, 146–147.)

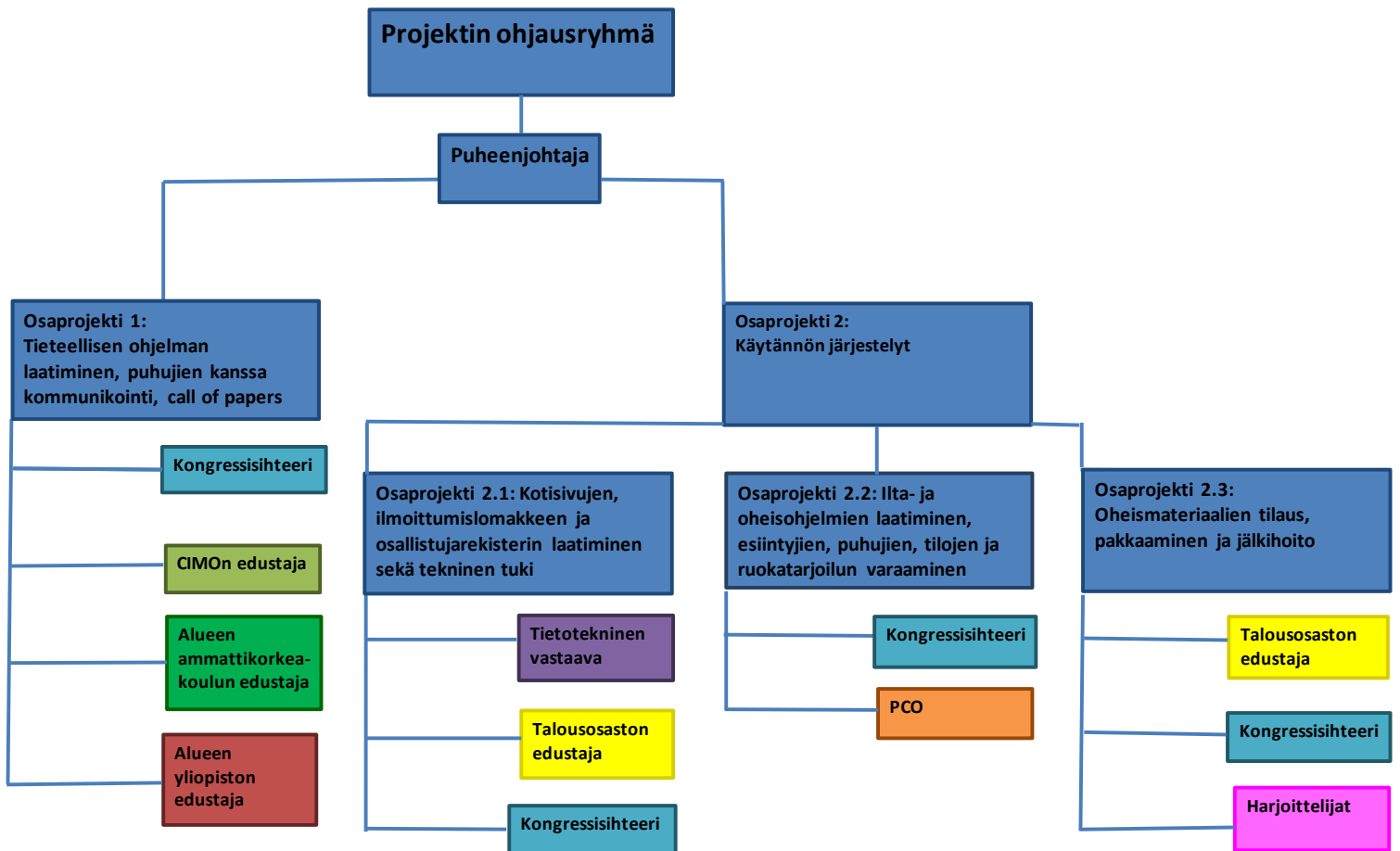
Organisaatiomallille on myös tyypillistä se, että projektipäällikkö vastaa projektin etenemisestä ohjausryhmälle, joka seuraa projektin toteutumista. Ohjausryhmään kuuluvat aina projektipäällikkö, projektin ostajan ja toimittajan edustajat. Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä, projektia sekä osaltaan rahoittavat ja toimittavat käyttäjille alueen korkeakoulut. Toisena rahoittajana voidaan nähdä tapahtuman osallistujat, jotka maksavat osallistumismaksun. Osallistujien joukosta ei kuitenkaan ole mahdollista nostaa ohjausryhmään ostajien edustajaa. Tällöin ohjausryhmään kuuluvat loogisesti tapahtuman puheenjohtaja (äänestämällä valittu) ja korkeakoulun edustaja/edustajia (usein puheenjohtajan lähin esimies tai alueen korkeakoulun rehtori tai osaston johtaja). Ohjausryhmän tarkoituksena on seurata projektia, ja tehdä mahdollisia muutoksia, jos muutoksia tarvitsee tehdä (Kettunen 2009, 147.)

Hierarkkisessa organisaatiomallissa projekti jaotellaan osaprojekteihin, joilla on omat vastuuhenkilönsä. Hierarkkinen organisaatiomalli toimii parhaiten silloin, kun projektiin osallistuu paljon työntekijöitä ja osaprojektit ovat selkeästi erillisiä. Osaprojektien vetäjät raportoivat säännöllisesti projektipäällikölle ja lisäksi projektipäällikkö ja osaprojektien vetäjät näkevät toisiaan säännöllisesti seurantapalaverissa, joissa varmistetaan yhteistyön sujuminen eri osaprojektien välillä ja tarkkaillaan projektin edistymistä (Kettunen 2009, 147.)

Perinteisessä hierarkkisessa projektiorganisaatiomallissa asiakkaan ja projektiryhmän kohtaaminen on hyvin tärkeää. Hierarkkisessa projektiorganisaatiomallissa on tavallista, että asiakkaiden projektiin osallistuvat henkilöt ovat osa projektiorganisaatiota omana osaprojektinaan tai että asiakkaiden organisaatiosta nostetaan asiakkaille oma projektipäällikkönsä, joka kommunikoi ohjausryhmän kanssa (Kettunen 2009, 148.) Tapahtumissa, kuten Kevätpäivillä, asiakas on tapahtuman osallistuja, eikä osallistujien joukosta voida nostaa asiakasryhmälle projektipäällikköä, joka kommunikoi ohjausryhmän ja projektipäällikön kanssa. Asiakkaiden oman osaprojektin perustaminen olisi myös keinotekoisia. Asiakkaan ja projektiryhmän välinen kommunikaatio tapahtuu useasti vasta tapahtuman aikana, ja tapahtuman jälkeen osallistujapalautteen avulla.

Hierarkkisella organisaatiomallilla on hyvät ja huonot puolensa. Organisaatiomalli on tehokas, mutta valitettavan usein jäykkä. Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä hierarkkisen projektiorganisaatiomallin laatiminen selkeyttäisi ja nopeuttaisi tapahtuman toteuttamista suuresti. Tapahtuman suunnittelemisen

jakaminen osaprojekteihin tekisi valtavasta työmäärästä helpommin käsiteltävän. Mallia on kuitenkin käytettävä soveltavin osin, ottaen huomioon tapahtumien erityispiirteet projekteina, ja vielä tarkemmin Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien synnyttämät erityisvaatimukset organisaatiomallia kohtaan. Kettusen antaman mallin perusteella Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien projektiorganisaatiomalli voisi olla alla olevan kuvio 2 mukainen.

Kuvio 2: Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien hierarkkinen projektiorganisaatiomalli

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä tieteellisen ohjelman laatiminen ja käytännön järjestelyt voidaan nähdä omina osaprojekteinaan. Käytännön järjestelyt voidaan lisäksi jaotella omiin osaprojekteihinsa. Kuviossa 2

osaprojekteja on esillä esimerkin omaisesti. Muita käytännön osaprojekteja voisivat olla muun muassa ruokatarjoilujen tilaaminen, tieteellisen ohjelman tilojen varaaminen, harjoittelijoiden kouluttaminen, tiedottaminen ja niin edelleen.

PCOn roolin suuruus tapahtumassa riippuu täysin siitä, kuinka paljon tapahtumassa halutaan ja osataan tehdä itse. Saarelman (2002) mukaan Professional Congress Organizerin kanssa tehdään jokaisen tapahtuman suunnitteluprosessin aluksi sopimus, mitä kaikkea PCO tekee, ja mitkä asiat hoitaa puolestaan järjestelytoimikunta (Saarema 2002, 18). Niinpä kuvion 2 projektiorganisaatiomallia voidaan PCOn osalta soveltaa vapaasti. Jos tapahtumaorganisaatio osaa ja ehtii tekemään enemmän järjestelyistä, voidaan PCOn roolia pienentää. Jos taas projektiorganisaatiolla ei ole aikaa tai kykyä tehdä joitakin osaprojekteja, on ne mahdollista ostaa PCOlta.

Jos mahdollista, harjoittelijat on hyvä hankkia jonkin alueen korkeakoulun kurssin puitteissa. Näin ollen harjoittelijoita kouluttamaan tarvitaan myös kyseisen kurssin opettaja. Jommankumman tai molempien korkeakoulujen talousosastolta on hyvä olla alusta asti edustaja, joka voi auttaa muun muassa laskutuksen kanssa. Tietotekninen vastaava on hyvä hankkia myös korkeakoulujen sisäisesti, jos mahdollista. Näin esimerkiksi yhteydenpito helpottuu.

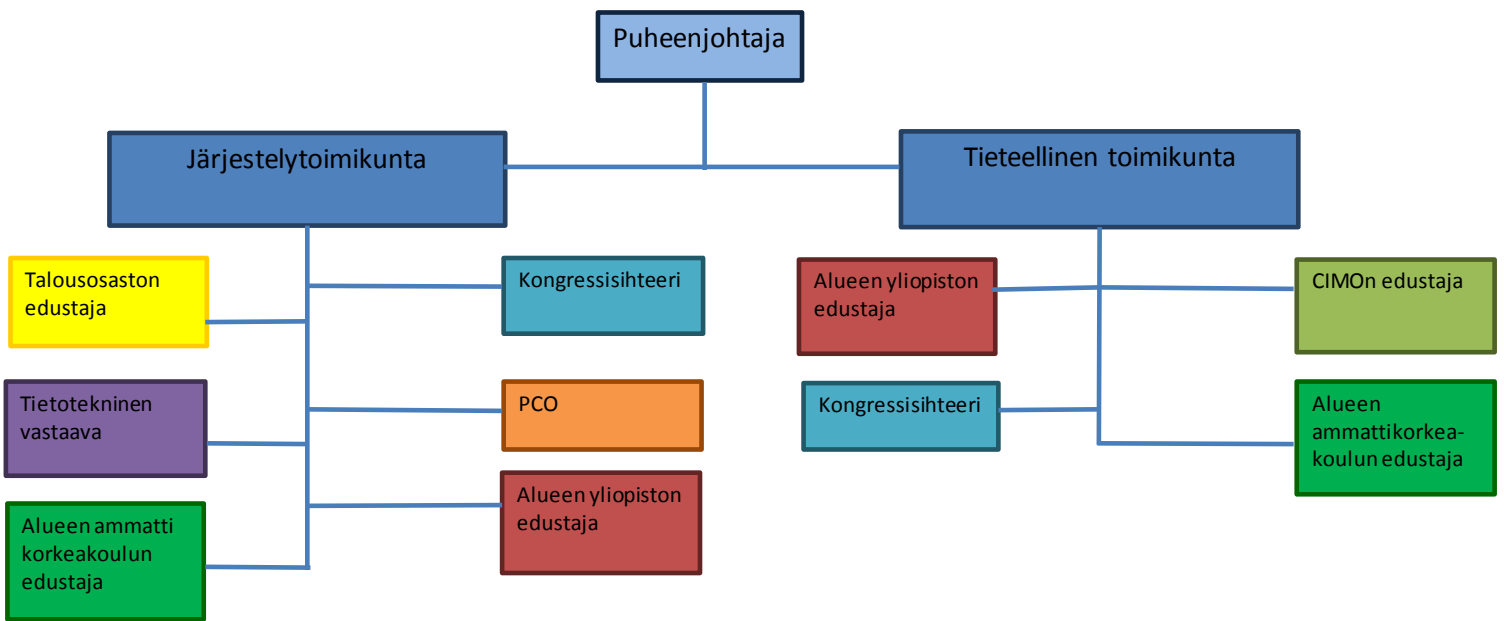
4.4 Toimikuntiin nojaava organisaatio

Tieteellisillä kongresseilla organisoituminen tapahtuu usein erilaisten toimikuntien avulla. Näitä toimikuntia voivat olla muun muassa järjestelytoimikunta, tieteellinen toimikunta ja neuvoa-antava toimikunta. (Saarelma 2002, 15–17.) Heti kun myönteinen päätös kongressin järjestämisestä on tehty, tulisi perustaa järjestelyorganisaatio. Tämän järjestelyorganisaation ydin on järjestelytoimikunta. (Korolainen 2008, järjestelyorganisaatio.) Järjestelytoimikunta on päätösvaltaa käyttävä toimikunta. Järjestelytoimikuntaan nimitetään yleisesti ainakin puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja erilaisten osa-alueiden vastuuhenkilöt. Lisäksi tapahtuman PCO osallistuu myös järjestelytoimikunnan toimintaan. Pienemmille kongresseille tai konferensseille voi riittää pelkkä järjestelytoimikunnan perustaminen. (Saarelma 2002, 15–16.)

Tieteellinen toimikunta hoitaa nimensä mukaisesti tieteellisen ohjelman tapahtumassa. Tieteellinen toimikunta tekee rungon tieteelliselle ohjelmalle, valikoi tieteellisen ohjelman puheenjohtajat ja puhujat ja kutsuu heidät sekä määrittelee, kuinka tapahtuman abstraktiikenne (luentolyhennelmät) on hoidettava ja kuinka näitä luentolyhennelmiä käsitellään. (Saarelma 2002, 17.)

Neuvoa antava toimikunta koostuu usein nimekkäistä alan ammattilaisista, joilla kongressille pyritään saamaan uskottavuutta. Kansainvälisissä tapahtumissa neuvoa antava toimikunta koostetaan usein tapahtuman kohdeyleisön maista peräisin olevilla alan vaikuttajista. (Saarelma 2002,17.) Pienemmällä tapahtumalla, kuten Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä, ei tarvetta neuvoa antavalle toimikunnalle juuri ole. Kongressin uskottavuutta pyrittiin lisäämään neuvoa antavan toimikunnan sijasta kiinnostavilla keynote - puhujilla.

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä jaottelu tieteellisen toimikunnan ja järjestelytoimikunnan välillä voisi olla alla olevan kuvio 3 mukainen.

Kuvio 3: Toimikuntiin pohjautuva organisaatiomalli

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä tieteellisen toimikunnan ja järjestelytoimikunnan puheenjohtajana voi toimia sama henkilö. Toimikuntien puheenjohtajaksi voidaan valita joko alueen yliopiston tai ammattikorkeakoulun edustaja. Puheenjohtaja voidaan valita esimerkiksi äänestämällä tai neuvottelemalla. Tärkeintä on, että henkilöllä, joka ryhtyy hoitamaan puheenjohtajan roolia, on tarpeeksi aikaa omistautua tapahtumalle.

Järjestelytoimikuntaan ja tieteelliseen toimikuntaan jakautuva organisaatiomalli ei ole niin informatiivinen kuin hierarkkinen organisaatiomalli. Mallista ei pysty näkemään kaikkia tapahtuman järjestämiseen kuuluvia pieniä osaprojekteja. Myöhemmin tapahtumaa järjestämään tuleville on tärkeää selvittää tarkkaan eri henkilöiden roolit ja vastualueet toimikuntien sisällä.

Järjestelytoimikunnan ja tieteellisen toimikunnan ulkopuolelle jää myös paljon henkilöitä, joita tarvitaan tapahtuman toteuttamiseksi. Esimerkiksi tapahtumassa mahdollisesti käytettävät harjoittelijat eivät kuulu kumpaankaan toimikuntaan. Tapahtuman järjestämiseksi harjoittelijoita kuitenkin tarvitaan, ja jonkun täytyy hoitaa yhteydenpito heihin ja kouluttaa heidät tapahtumaa varten. Tämänkin vuoksi on tärkeää määrittää tarpeeksi tarkkaan kaikkien toimikuntien jäsenten vastualueet.

4.5 Kevätpäivien vuoden 2011 organisaatorakenne

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä 2011 tapahtumaa varten perustettiin projektiorganisaatio. Organisaatiossa oli nähtävissä jaotellut tieteellisen ohjelman toteuttamisena osaprojektinaan ja käytännön järjestelyjen hoitaminen omana osaprojektinaan. Tapahtuman aluksi pidettiin kokous, jossa päätettiin ketkä korkeakoulujen edustajat osallistuvat tapahtuman järjestämiseen (Etula 2011.)

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät on tapahtuma, joka on perustettu CIMOn aloitteesta. Kun tarkastellaan tapahtumaa varten perustetun väliaikaisen organisaation rakennetta, on CIMO perinteisesti osallistunut Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien tieteellisen ohjelman laatimiseen ja viestinnän hoitamiseen, tapahtuma-alueen korkeakoulujen vastatessa käytännön järjestelyistä. Tieteellisen ohjelman laatimiseen vuoden 2011 Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä osallistuivat koko suunnitteluprosessin ajan CIMOn edustajat Irma Garam ja Juha Ketolainen. Alussa CIMOlta oli mukana suunnitteluprosessissa kolmaskin edustaja, mutta hän ei ollut mukana koko suunnitteluprosessin ajan. Savonia-ammattikorkeakoululta tieteellisen ohjelman laatimiseen osallistuivat Varkauden ja Kuopion kampuksen edustajat Ilkka Toroi ja Tuula Linnas ja Itä-Suomen yliopistolta Anitta Etula Kuopiosta ja Outi Savonlahti Joensuusta. Alussa tapahtumaa suunnittelemassa oli enemmän henkilöstöä CIMOsta, Itä-Suomen yliopistosta ja Savoniasta, mutta he siirtyivät kesken suunnitteluprosessin muihin tehtäviin.

Käytännön järjestelyistä vastasivat Itä-Suomen yliopistolta Outi Savonlahti, Anitta Etula ja Savonia-ammattikorkeakoululta Tuula Linnas ja Ilkka Toroi. Kongressisihteerinä toimi alkuun Anitta Etulan alainen, mutta hänen jouduttuaan sairauslomalle, toimi allekirjoittanut ensin kongressisihteerin sijaisena. Kuukauden haun jälkeen uudeksi kongressisihteeriksi tuli Maija Sulkakoski. Käytännön järjestelyissä avustamassa oli myös Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampukselta Maria Reuter. Tapahtumassa tietoteknisenä vastaavana toimi Helena Meriläinen. Tapahtuman laskutus hoidettiin Savonia-ammattikorkeakoulun talousosaston avustuksella.

Anitta Etulan mukaan projektin aluksi pidetyssä kokouksessa, jossa tapahtuman suunnittelu aloitettiin, olivat mukana Savonia-ammattikorkeakoulun opetuksesta

vastaava vararehtori Mervi Vidgren, Itä-Suomen yliopiston Kansainvälisten asiain johtaja Liisa Tahvanainen videoyhteydellä, Ilkka Toroi, Tuula Linnas, videoyhteydellä Outi Savonlahti ja Maria Reuter, projektin alussa mukana ollut Anne-Mari Alikoski, Anitta Etula sekä Kuopion kaupungin edustajia. Kokouksen tarkoituksena oli muun muassa informoida Kuopion kaupungin edustajia tulossa olevasta tapahtumasta ja määrittää alustavasti projektin luonnetta. Etulan mukaan tapahtumaa varten perustetussa väliaikaisessa organisaatiossa ei ollut näkyvissä puheenjohtajaa. Sen sijaan Ilkka Toroilla ja Anitta Etulalla oli tapahtumasta yhdessä taloudellinen vastuu. Etulan mukaan tapahtumalla oli näkyvissä myös ohjausryhmä, johon kuuluivat Mervi Vidgren, Tuula Heide, Ilkka Toroi, ja Tuula Linnas sekä Anitta Etula. Ohjausryhmä tapasi tapahtuman suunnitteluprosessin aikana yhteensä kolme kertaa. (Etula 2011.)

Tapahtuman organisaatorakenne ei kuitenkaan ollut kaikille tapahtuman järjestämiseen osallistuneille täysin selvä. Henkilöstön sairastumisien ja vaihtuvuuden vuoksi tapahtumaa myöhemmin mukaan suunnittelemaan tulleet henkilöt eivät olleet tietoisia eri henkilöiden vastualueista, tai edes siitä, ketä kaikkia organisaatioon kuului. Tätä opinnäytetyötä varten tehtyjen organisaatiokaavioiden tarkoitus on olla apuna juuri siinä: niitä apuna käyttäen myöhemminkin projektiorganisaatioon liittyville on helppo näyttää se, ketkä henkilöt vastaavat mistäkin osaprojektista. Näin tiedonkulku ja kommunikaatio helpottuvat, kun kaikki organisaation jäsenet tietävät kenen kanssa kommunikoida mistäkin asioista.

5 VIESTINTÄ JA TIEDONKULKU TAPAHTUMASSA

Työyhteisön viestintä voidaan jaotella kahteen osaan: ulkoiseen ja sisäiseen viestintään. Yhteisön työntekijöiden keskenään harjoittama viestintä on sisäistä viestintää. Sisäisen viestinnän tavoitteena on tiedottaminen, henkilöstön motivointi, hyvän ilmapiirin synnyttäminen ja ylläpito ja liiketoiminnan kehittäminen. Ulkoinen viestintä taas on yhteisön viestintä sen ulkopuolisten henkilöiden kanssa. Ulkoista viestintää tarvitaan uutisointiin ja taustoittamiseen. (Lohtaja & Kaihovirta-Rapo 2007, 14.)

5.1 Ulkoinen viestintä kongresseissa

Ulkoisena kongressitiedottamisena pidetään usein tapahtumasta ja sen ohjelmasta kertomista yleisölle sähköisten tiedotusvälineiden ja lehdistön kautta (Saarelma 2002, 78). Onnistunut viestintä on suunnitelmallista. Usein voi olla tarpeen tehdä tapahtumalle viestintä- ja tiedotussuunnitelma, joka sisältää ainakin seuraavat osa-alueet:

- Tilanneanalyysi
- Tavoitteet
- Kohderyhmät
- Keinot
- Ajoitus
- Tekijät
- Vastuualueet
- Kustannukset
- Seuranta

(Korolainen 2008, kongressin viestintäsuunnitelma; ks. myös Finland Convention Bureau 2009, 18)

Jotta organisaatio pystyy jakamaan tietoa oikealla tavalla, tulee organisaation sisällä olla yhteinen tavoite, jota kohti pyritään. Organisaation jokaisen työntekijän tulisi myös käsittää organisaation tarpeet informaation suhteen. Tiedon kulkemiseen vaikuttaa suuresti työntekijöiden vuorovaikutus organisaatiossa. Tietoa pitää pystyä jakamaan myös epävirallisissa keskusteluissa (Vainio 2010.) Täten vaikka viestintäsuunnitelman teko on tärkeää, tulee organisaatiossa olla myös mahdollisuus avoimeen, epäviralliseen keskusteluun.

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä ulkoinen etukäteistiedottaminen rajoittui lähinnä Itä-Suomen yliopiston, Savonia-ammattikorkeakoulun ja CIMOn Internet-sivuille ja sähköpostikanaviin, sillä tapahtuman kohdeyleisö on jokseenkin rajattu. Virallista viestintäsuunnitelmaa ei tapahtumassa joko tehty, tai sitä ei ollut kaikkien saatavilla. Tiedottamisesta sovittiin järjestelykokouksissa, joissa tapahtuman tiedottamisesta vastaavaksi henkilöksi valittiin Outi Savonlahti. Riippuen kongressin ajankohdasta ja pitopaikasta tapahtuman tiedotustilaisuudet pidetään joko tapahtumaa ennen tai tapahtuman aikana (Saarelma 2002, 79). Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä 2011 tapahtuman aikana pidettiin kaksi tiedotustilaisuutta.

5.2 Sisäinen viestintä kongresseissa

Sisäistä viestintää Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä harjoitettiin lähinnä suunnittelukokouksissa. Saarelman mukaan järjestelytoimikunnan täytyy pitää useita kokouksia kongressin järjestämiseksi. Kokouksissa päätetään asialistalla olevat asiat, jotka hoidetaan seuraavaan kokoukseen mennessä. Asialista laaditaan kongressia varten tehdystä aikataulutetusta työsuunnitelmasta ja matkan varrella syntyneistä käsiteltävistä asioista. (Saarelma 2002, 26.)

Jokaisesta kokouksesta tulee laatia kokousmuistiot. Kokousmuistioista voidaan seurata työn edistymistä. Kokousmuistiot tulee lähettää myös poissaolleille järjestelytoimikunnan jäsenille, jotta tietokatkoksia ei synny. Kokouksissa sihteerinä toimii usein joko PCO tai pääsihteeri, Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien tapauksessa kongressisihteeri. (Saarelma 2002, 27.)

Kokouksien lisäksi tiedonkulku tapahtumissa tapahtuu usein lisäksi sähköpostitse ja puhelimitse. Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät 2011 vaati toteutuakseen useita satoja sähköposteja. Sähköpostitse hoidettiin järjestelyorganisaation sisäisiä juoksevia asioita, jotka eivät voineet odottaa seuraavaan kokoukseen.

5.3 Ongelmat Kevätpäivien tiedonkulussa

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon viestinnässä tulee ottaa huomioon tapahtuman erityispiirteet. Tapahtumaa järjestämässä on kolme tahoa: CIMO, tapahtuma-alueen yliopisto ja tapahtuma-alueen ammattikorkeakoulu. Perinteisesti Kevätpäiviä ennen tapahtuvan tiedottamisen on hoitanut CIMO. Itse tapahtuman aikana tapahtuvan ulkoisen viestinnän, kuten tiedotustilaisuudet vuoden 2011 Kevätpäivillä hoiti Itä-Suomen yliopistolta tehtävään valittu vastaava. Tapahtumaa varten laaditut ennakkotiedotteet laadittiin vuoden 2010 Kevätpäivien ennakkotiedotteita apuna käyttäen.

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä tiedonkulussa oli joitakin ongelmia. Suurimmat ongelmat liittyivät organisaatorakenteen epäselvyyteen, koska tapahtumaa myöhemmin mukaan suunnittelemaan tulleet henkilöt eivät aina olleet selvillä projektiorganisaation rakenteesta, tai siitä ketä mikäkin tiedonanto koskee. Toinen tiedonkulkuun liittyvä ongelma oli se, että useita henkilöitä vaihtoi suunnitteluprosessin aikana työpaikkaa, sairastui tai siirtyi saman organisaation sisällä eri työtehtäviin, ja usein nämä muutokset tapahtuivat äkillisesti. Tämä taas osaltaan vaikeutti järjestelyitä, kun työtehtäviä jouduttiin jaottelemaan uudestaan. Tiedotus- ja viestintäsuunnitelman laatiminen ja sen pitäminen kaikkien tapahtumaa organisoimassa olevien saatavilla auttaisi osaltaan selkeyttämään viestintää.

6 RESURSSIT TAPAHTUMASSA

Tapahtuman onnistumiseksi täytyy heti projektin alussa miettiä, onko tapahtuman järjestämiseksi tarpeeksi henkilöstöresursseja ja taloudellisia resursseja. Henkilöstöresursseja mietittäessä on tärkeää miettiä, onko tapahtuman järjestävällä organisaatiolla tarpeeksi tietotaitoa, aikaa ja osaamista järjestää tapahtuma. (Saarelma 2002, 12–13.)

Taloudellisia resursseja mietittäessä on heti tapahtuman alussa tärkeää laskea tapahtumalle alustava budjetti. Jos tapahtuma on vuosittain järjestettävä, on budjettia laadittaessa hyvä tarkastella aikaisemmin järjestettyjen tapahtumien budjetointia. Budjettiin tulisi merkitä tulopuolelle ainakin arvioitu kongressin osallistujien määrä ja täten osallistujista saatavat osanottajamaksut sekä muut ulkopuolelta saatavat avustukset ja tuet. Menopuolelle tulisi merkitä ainakin tilavuokrat, tarjoilut, oheismateriaalit, opasteet, henkilöstön palkat, oheisohjelmakulut ja mahdolliset puhujapalkkiot. (Saarelma 2002, 13–41; Vallo & Häyrinen 2008, 139.)

Budjetin tai talousarvion loppusumma riippuu siitä, minkä tasoisia ja kuinka paljon palveluita tapahtumaan sisällytetään. Järjestelyorganisaation tulee tehdä päätökset siitä, sisällytetäänkö esimerkiksi ateriat, retket ja vapaa-ajan ohjelma, kuten iltatilaisuudet, tapahtuman osallistumismaksuun. Kun budjettia laaditaan, on suositeltavaa pyytää tarjouksia eri paikoista ja palveluista. Näin pystytään laatimaan realistisin mahdollinen budjetti tapahtumalle. Budjettia tulee myös tarkastaa säännöllisin väliajoin. Ennalta arvaamattomiin, sekalaisiin kuluihin olisi hyvä varata 10 % kokonaiskustannuksista (Korolainen 2008, talousarvio.)

Tapahtumaa järjestettäessä voidaan joskus joutua joustamaan joko henkilöstöresursseista tai taloudellisista resursseista: halvimmillaan tapahtuma voidaan tehdä täysin organisaation oman henkilökunnan voimin. Jos rahaa on käytössä enemmän, voidaan hyödyntää ammattimaisen tapahtumatoimiston osaamista jo tapahtuman suunnitteluvaiheessa. (Vallo & Häyrinen 2008; 139.)

Taloudellisia resursseja mietittäessä on jo heti tapahtuman alussa hyvä selvittää, kuka on taloudellisessa vastuussa tapahtuman onnistumisesta. Kaikkien tapahtumaa järjestämässä olevien on hyvä olla tietoinen vastuustaan ja asemastaan. (Saarelma 2002, 34.)

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä pääasiallinen tulonlähde oli osallistujamaksut. Tuloja saatiin tällöin vasta hieman ennen tapahtumaa, kun taas menoja tapahtumalle oli jo paljon aiemmin. Budjettipohjaa laadittaessa apuna käytettiin vuoden 2010 Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien laatimaa budjettia. Budjettiarvio muuttui useita kertoja suunnitteluprosessin aikana oheismateriaalien muuttuessa ja uusien tarpeiden, kuten lisätuolien vuokraamisen vuoksi.

Kevätpäivillä resurssien jaottelussa tärkeintä on se, että otetaan huomioon taloudellisten resurssien ja henkilöstöresurssien suhde. Esimerkiksi itselläni ei ollut aiempaa kokemusta tapahtuman järjestämisestä. Tämän vuoksi oli hyvä, että tapahtumaa järjestämässä oli mukana henkilöitä, joille tapahtuma-ala on tuttu, kuten PCOn tehtäviä tapahtumassa hoitanut Tiina Kuosmanen. Koska PCOn roolia hoiti perusorganisaation sisäinen henkilö, ei tapahtumassa tarvinnut tehdä päätöstä siitä, lisätäänkö henkilöstöresursseja taloudellisten resurssien kustannuksella, eli palkataanko ulkopuolinen PCO toteuttamaan kongressipalveluita. Tulevilla kevätpäivilläkin on, jos mahdollista, hyvä käyttää organisaation sisäisiä henkilöitä, joilla on tapahtumaa varten tarvittavaa erikoisosaamista.

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä haasteena henkilöstöresursseissa oli myös se, että tapahtumaa suunnittelemassa ja järjestämässä olevan henkilöstön täytyi hoitaa myös muut työtehtävänsä. Tämä johti useissa tapauksissa suureen määrään ylityötunteja. Ylityötuntien välttämiseksi tapahtumassa olisi hyvä esimerkiksi käyttää hyödyksi harjoittelijoita.

7 TAPAHTUMAN PALAUTE

Tapahtumasta kerättiin palautetta kolmella eri tavalla. Ensimmäiseksi oli osallistujapalaute, jota kerättiin sähköisellä palautelomakkeella. Lomakkeessa oli sekä avoimia että suljettuja kysymyksiä. Kyselyn tuloksista yhteenvedon teki kongressin tietotekninen vastaava. Osallistujapalautteita saatiin 140 yhteensä 480 osallistujasta.

Suljetuissa kysymyksissä vastaajia pyydettiin arvioimaan kevätpäivien onnistumista sisällön, etukäteisinformaation, ilmoittautumisen, järjestelyjen seminaaripaikalla, tilojen toimivuuden ja viihtyisyyden, jaetun oheismateriaalin, opasteiden, kuljetuksien, asiakaspalvelun, ruokailujen ja oheisohjelmien suhteen. Vastaajat arvioivat edellä mainittuja asioita asteikolla 1-5, jossa 1=heikko, 2=tyydyttävä, 3=keskiverto, 4=hyvä ja 5=erinomainen. Vastaajat pystyivät valitsemaan myös vaihtoehdon, 0=en osaa sanoa.

Avoimissa kysymyksissä kysyttiin muita terveisiä Kevätpäivien 2011 järjestäjille sekä terveisiä ja toiveita seuraavien Kevätpäivien järjestäjille. Vastauslomakkeessa oli myös mahdollisuus arvioida jokaista sessiota, johon vastaaja oli osallistunut. Nämä sessiokohtaiset palautteet kerättiin omaan Excel-tiedostoonsa. Tässä opinnäytetyössä ei avata jokaista sessiokohtaista palautetta, vaan keskitytään suurimpiin avoimesta palautteesta esille nousseisiin ongelmiin sekä onnistumisiin.

Saatu osallistujapalaute oli suurimmaksi osaksi positiivista. Osallistujat kokivat tapahtuman hyvin, tai jopa erinomaisesti järjestetyksi. Erytistä kiitosta tapahtumassa saivat kuljetukset ja ilmoittautuminen, joiden saamien arvosanojen keskiarvo oli 4,4, asteikolta 1-5. Tämän lisäksi muun muassa oheisohjelmat (arvosanojen keskiarvo 4,2), etukäteisinformaatio sekä tapahtuman sisältö (molemmat arvosanalla 3,9) saivat erityiskiitosta. Tapahtuman tarkoituksenahan on antaa osallistujille uutta tietoa, joten erityisen hienoa on, että osallistujat kokivat tapahtuman sisällön olevan heille hyödyllinen ja hyvin toteutettu.

Huonoimman arvosanan kaikista kysytyistä saivat ruokailut. Senkin kokonaisarvosanojen keskiarvo oli tosin kunnioitettava 3,5. Avoimista kysymyksistä kävi ilmi, että arvosanaa tiputti erityisesti tapahtumassa tarjottu kasvisruoka. Kasvisruoka loppui kesken, eikä sen koettu olevan tarpeeksi monipuolista tai

proteiinipitoista. Erityisruokavalioita noudattavat ja allergikot kaipasivat parempia opasteita siitä, mitä kaikkea ruoka sisältää.

Avoimista kysymyksistä oli nähtävissä myös se, että osallistujat kokivat informaationkulussa olevan paljon parantamisen varaa; esimerkiksi kuljetuksista ei vastaajien mielestä saanut tarpeeksi informaatiota. Lisäksi käsiohjelmaan tulleet painovirheet esimerkiksi sessioiden alkamisaikoihin liittyen hämmensivät joitakin vastaajia. Kyselyyn vastanneet olisivat toivoneet myös tietoa joistakin yksityiskohdista, kuten esimerkiksi siitä, että sessioita aiotaan kuvata videokameralla.

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät on nimensä mukaisesti ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteinen tapahtuma. Tapahtumasta saadun palautteen perusteella ainakin pieni osa pitää tapahtumaa liian laajaksi kasvaneena, ja ongelman ratkaisemiseksi ehdotettiin muun muassa sitä, että yliopistot ja ammattikorkeakoulut alkaisivat järjestää molemmat omaa tapahtumaansa. Kaikki osallistujat eivät kuitenkaan tätä toivo.

Osallistujapalautteen lisäksi tapahtumassa työskennelleiltä harjoittelijoilta pyydettiin vapaamuotoista palautetta sähköpostilla. Kahdestakymmenestä harjoittelijasta kuusi antoi palautetta. Harjoittelijoita pyydettiin antamaan palautetta tiedonkulusta, tapahtumaan liittyvän tiedon riittävyydestä ja siitä, olisiko perehdyttämisessä ollut tarvetta käsitellä joitain asioita tarkemmin ja oliko tapahtumaa edeltävä perehdyttäminen ajallisesti tarpeeksi laaja. Lisäksi harjoittelijoilta kysyttiin, tiesivätkö he kenen puoleen kääntyä ongelmatilanteissa ja saivatko he ohjaavaa henkilökuntaa (järjestelytoimikunnan jäseniä) kiinni tarvittaessa. Lopuksi harjoittelijoilta kysyttiin oliko harjoittelun aikana liikaa/liian vähän/sopivasti vastuuta.

Opiskelijoiden palautteesta käy ilmi, että suurimmaksi osaksi vastaajat kokivat tiedonkulun riittäväksi. Joissakin tapauksissa vastaajien mielestä joistakin asioista, kuten tapahtuman harjoittelijoihin suoraan liittymättömistä järjestelyjä koskevista yksityiskohdista kerrottiin ehkä liikaakin, kun taas esimerkiksi tapahtuman tilat olisi voitu käydä läpi vielä tarkemmin. Harjoittelijat tiesivät kaikki kuinka tavoittaa ohjaavaa henkilökuntaa, ja kokivat vastuun joko sopivaksi tai hieman liian vähäiseksi. Suurin osa harjoittelijoista piti tapahtumaa yleisesti ottaen hyvin onnistuneena.

Kolmanneksi, Savonia-ammattikorkeakoulun tekniseltä vastaavalta Helena Meriläiseltä pyydettiin palautetta tapahtumasta. Meriläinen laati Korkeakoulujen

kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäiville Internetsivut, ilmoittautumislomakkeet ja muut vastaavat. Meriläinen oli mukana projektissa alusta alkaen, ja täten hänellä oli erittäin paljon tietoa tapahtumasta kokonaisuutena. Suurimmat Meriläisen huomaamat epäkohdat liittyivät tiedonkulkuun ja tapahtuman organisaatorakenteeseen. Meriläinen antoi ehdotuksia myös tapahtuman alkuvaiheessa tapahtuvaan organisaation luomiseen.

Meriläisen ehdotus oli seuraavanlainen:

”Ihan aluksi pitäisi valita suunnittelupalaveriin eri osa-alueiden ihmisiä:

- projektin vetäjä (siis se joka on tietoinen koko ajan mitä tapahtuu ja kuka tekee mitään)
- projektin muut toteuttajat, jotka ovat laajasti mukana toteutuksessa ja suunnittelussa
- verkkosivujen, ilmoittautumisen ja lomakkeiden ym. tekninen toteuttaja
- visuaalinen suunnittelija (oheismateriaalit, visuaalinen ulkoasu verkkosivuille)
- taloushallinnon henkilö (laskutus)”

On kuvaavaa, että kevätpäiviä järjestämässä olleen väliaikaisen organisaation jäsen koki organisaatorakenteen epäselväksi. Meriläisen vastaus tukee osaltaan jo organisoitumisen teoriasta kertovien oppaiden ohjeita: selkeä organisaatorakenne on korvaamaton, jotta tiedonkulku tapahtuisi oikein ja resurssit (erityisesti henkilöstöresurssit) pystyttäisiin jakamaan oikein. Osallistujille asti organisaatorakenteen epäselvyys ei tietenkään joko näy, tai se ilmenee sellaisilla tavoilla, joista osallistujat eivät voi tietää ongelmien johtuvan juuri organisaation epäselvyydestä. Osallistujat saattavat esimerkiksi arvostella tiedonkulkua, mutta he eivät voi olla selvillä siitä, että tiedonkulun puutteellisuus johtuu siitä, että organisaation jäsenille ei ole jaettu selkeitä vastuualueita. Selkeiden vastuualueiden puuttuminen taas on johtanut siihen, että organisaation jäsenet eivät tiedä, kenen vastuulla on jostakin asiasta tiedottaminen.

Harjoittelijoiden opastaminen oli yksi niistä alueista, joihin oli nimetty vastuuhenkilöt. Täten harjoittelijat eivät kokeneet organisaatorakennetta epäselväksi. Sen sijaan harjoittelijoiden mielestä kehitettävää oli heidän saamansa tiedon määrässä ja siinä, mistä tietoa annettiin. Nämä ongelmat oltaisiin luultavasti voitu välttää viestintäsuunnitelman laatimisella.

8 SUOSITUS KEVÄTPÄIVIEN KEHITTÄMISEKSI

Tässä kappaleessa on tiivistelmä opinnäytetyössä annetuista suosituksista. Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä kiireellisin muutos tulisi olla projektin organisaatorakenteen selkeyttämisessä. Heti kun päätös tapahtuman järjestämisestä saadaan, tulee pitää suunnittelukokous, jossa muodostetaan järjestelytoimikunta ja valitaan toimikunnan puheenjohtaja äänestämällä. Järjestelytoimikunnan tulee sitten perustaa tapahtumalle tieteellinen toimikunta. Mahdollista on myös, että tapahtuman järjestäminen hoidetaan hierarkkisen projektiorganisaation avulla. Käytännössä järjestely- ja tieteellisen toimikunnan avulla organisoituminen voi olla joustavampi tapa toteuttaa tapahtuma kuin jäykkä hierarkkinen organisaatiomalli. Kun organisaatorakenne on päätetty, tulee sen perusteella tehdä organisaatiomalli tai vastaava dokumentti. Tämän dokumentin tulee olla kaikkien organisaation jäsenten saatavilla, jotta kesken projektinkin organisaatioon tulleille henkilöille on selvillä organisaation rakenne.

Viestinnän, sekä ulkoisen että sisäisen, tulee olla suunnitelmallista. Organisaatioon myöhemminkin mukaan tulevien henkilöiden tulee tietää, ketä kaikkia mikäkin tiedonanto koskee. Sidosryhmien, kuten lounasruokaloiden ja illanviettopaikkojen kanssa tulee sopia siitä, että ruokien sisällöstä tiedotetaan selkeästi. Tärkeintä sisäisessä viestinnässä on, että suunnittelukokouksiin pääsevät aina kaikki tarvittavat henkilöt. Jos kaikki järjestelytoimikunnan jäsenet tai kyseisestä osaprojektista vastaavat henkilöt eivät pääse paikalle, tulee heille aina lähettää kokousmuistiot.

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä on budjettia laadittaessa hyvä ottaa huomioon myös projektia varten perustetun organisaation annettavissa olevat henkilöstöresurssit. Jos budjetti sallii, on tapahtumaa varten hyvä palkata PCO. Näin tapahtumaa järjestämässä oleville henkilöille jää enemmän aikaa myös omien työtehtävien tekemiseen, eikä henkilöstölle tule tapahtuman järjestämisestä johtuen niin paljon ylityötunteja. Tämä osaltaan auttaa henkilöstön jaksamista.

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäiviä järjestämässä olevien korkeakoulujen talousosastot tulee ottaa mukaan suunnitteluprosessiin heti alusta lähtien. Ilmoittautumislomakkeita ynnä muita vastaavia laadittaessa tulee konsultoida myös talousosastoa. Myös tietotekniikasta vastaava henkilö tulee valita heti suunnitteluprosessin alusta lähtien.

Tapahtumapaikkaa valitessa on otettava huomioon tilojen riittävyys arvioidulle osallistujamäärälle. Voi olla, että muutamat sessiot houkuttelevat suurimman osan väestä, jolloin tarvitaan muutama isompi tila ja paljon pieniä tiloja. Voi kuitenkin käydä myös niin, että ihmiset jakaantuvat tasaisesti, ja tarvitaan paljon keskikokoisia tiloja.

Tapahtumien järjestämiseen liittyvät lupa- ja turvallisuusasiat tulee varmistaa. Henkilökunnassa tapahtuneen vaihtuvuuden (sairastapaukset, eri tehtäviin siirtyminen) vuoksi vasta suunnitteluprosessin loppupuolella lupa-asiat tulivat esille. Varsinaista hätäsuunnitelmaa ei vuoden 2011 Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivillä tehty, koska Itä-Suomen yliopiston työsuojelupäällikön mukaan tämän kokoluokan tapahtumissa hätäsuunnitelmaa ei vaadita. Tapahtumaa suunnitellessa voisi kuitenkin olla hyödyllistä selvittää ensiapua koskevat asiat tarkemmin. Ensiapulaukku oli saatavilla, mutta sen sisältö paljastui itse tapahtuman aikana puutteelliseksi. Ensiapulaukussa ei ollut esimerkiksi ollenkaan kylmäpusseja. Hätätilanteen varalta ei ollut muuta mahdollisuutta kuin soittaa Kuopion yliopistolliseen sairaalaan. Jos mahdollista, tapahtuman ajaksi olisi hyvä saada ensiapuhenkilöstöä paikalle.

Ruokailu oli osallistujapalautteen perusteella seuraava kehittämisalue tapahtumassa. Lounailla tulee varmistaa, että jonot eivät pääse venymään liian pitkiksi. Ruokailutiloihin tulee olla kunnon opasteet. Kongressiavustajia kannattaa käyttää apuna ruokailutiloihin opastamisessa. Kasvisruokaan tulee kiinnittää erityistä huomiota: kasvisruuan tulee olla monipuolista, proteiinipitoista ja sitä tulee olla tarpeeksi.

Mahdollisuuksien mukaisesti tapahtumassa tulee käyttää monipuolisesti apuna harjoittelijoita. Kongressisihteerin avustajana toimiminen soveltuu ainakin monien ammattikorkeakoulujen perus- tai syventäväksi harjoitteluksi. Harjoittelijoiden käyttö tapahtumassa hyödyttää molempia osapuolia. Harjoittelu antaa korkeakouluille mahdollisuuden saada alastaan innostunutta, nuorta ja idearikasta työvoimaa. Harjoittelijoiden käyttö auttaa myös lieventämään tapahtumanjärjestämisessä valitettavan yleistä henkilöstöressurssipulaa. Harjoittelijalle/harjoittelijoille harjoittelu tapahtumassa antaa vastuullisen ja tärkeän työkokemuksen, mistä voi hyvinkin olla etua harjoittelijan/harjoittelijoiden tulevassa työhaussa. Suositeltavaa on, että Kevätpäivien järjestelytoimikunta mainostaa harjoittelumahdollisuudesta korkeakoulujen omissa Internet-oppimisympäristöissä, kuten Moodlea ja/tai oppilaitosten omilla sähköpostikanavilla.

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäiviä on järjestetty jo 90-luvun alusta lähtien, mutta tapahtumalla ei ole vielä yhtenäistä ulkoasua. Jopa tapahtuman logo (ja nimi) vaihtelee vuosittain. Uuden ulkoasun laatiminen voisi olla jatkotutkimuksen aihe esimerkiksi graafikko-opiskelijalle. Opiskelija voisi esimerkiksi laatia useita ehdotuksia tapahtuman ulkoasusta, joista osallistujat saisivat äänestää mieleisensä. Yhtenäinen ulkoasu helpottaisi tapahtuman tunnistettavuutta.

9 PÄÄTÄNTÖ

Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät on tapahtuma, joka vastaa oikeaan tarpeeseen. Kansainvälisten asiain hallinnot tarvitsevat foorumin, jonka puitteissa tavata, verkostoitua, kuulla uusimmista ohjelmista ja kehitysaskeleista ja oppia uutta. Koska Suomen korkeakoulut ovat aktiivisesti mukana edistämässä kansainvälistymistä, ei ole todennäköistä, ettei tapahtumaa tarvittaisi tulevaisuudessakin.

Kevätpäivien järjestämisessä vuonna 2011 onnistuttiin monissa asioissa. Kuljetukset onnistuivat aikataulun mukaisesti, osallistujien rekisteröinti onnistui suurimmaksi osaksi ilman ongelmia, tekniikka toimi ja jopa säät suosivat tapahtuman aikana. Osallistujat olivat myös erittäin tyytyväisiä tapahtuman sisältöön. Pieniä yksityiskohtia lukuun ottamatta Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivät oli menestys. Tulevaisuudessa tapahtuman on kuitenkin selkiydettävä kaikin tavoin ja projektiorganisaation selkeyttäminen on hyvä paikka aloittaa. Tämän opinnäytetyön suurin merkitys on annetuissa suosituksissa ja erityisesti laadituissa organisaatiomalleissa. Opinnäytetyön tarkoituksena on kuitenkin myös jakaa tietoa vuoden 2011 Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivistä. Tapahtumaa varten ei oltu aiemmin kirjoitettu suositusta, missä kuvailtaisiin kohta kohdalta koko järjestämisprosessi.

Opinnäytetyön tiedonhankinnassa käytettiin sekä kirja-, että Internet-lähteitä. Lisäksi tietoa kerättiin keskustelemalla vuoden 2011 Kevätpäiviä varten perustetun väliaikaisen organisaation jäsenien kanssa. Ennen opinnäytetyön aloittamista osallistuin vuoden 2011 Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallinnon kevätpäivien toteuttamiseen. Tapahtuman toteuttamisessa mukana olemisen voidaan katsoa olevan osa tiedon keräämistä tätä opinnäytetyötä varten. Korkeakoulujen kansainvälisten asiain hallintoa koskevana jatkotutkimuksen aiheena voisi olla tapahtuman graafisen ulkoasun uudistaminen.

Opinnäytetyön validiteettia on pyritty varmistamaan käyttämällä monipuolisesti kirja- ja Internet lähteitä sekä haastattelemalla vuoden 2011 Kevätpäivien väliaikaisen organisaation jäseniä. Näin saadut heikkoudet, ja niiden perusteella tehdyt suositukset, eivät nojaa vain tämän opinnäytetyön tekijän omiin havaintoihin. Objektivisuus työssä on varmistettu jo toimeksiannossa. Tapahtuman heikkoudet määriteltiin yhdessä toimeksiantajan kanssa, eivätkä ne täten olleet vain

opinnäytetyön tekijän omia mielipiteitä ja uskomuksia. Objektivisuutta pyrittiin lisäämään myös antamalla havaittuja heikkouksia varten useita kehitysehdotuksia, joista lukijan on mahdollista valita. Täten pyrittiin varmistamaan, etteivät annetut suositukset olleet yksipuolisia.

LÄHTEET

Aarrejärvi, L. 2003. Kokoukset ja kongressit. Helsinki: Edita Prima Oy.

Bartolomei, K. 2010. Round Table Meeting Protocol. [verkkajulkaisu]. [viitattu 26.9.2011]. Saatavissa: http://www.ehow.com/facts_7516404_round-table-meeting-protocol.html

Colorado State University 2011. Definition of a Poster Session. [verkkajulkaisu]. [viitattu 5.10.2011]. Saatavissa: <http://writing.colostate.edu/guides/speaking/poster/pop2a.cfm>

Davidson, R. & Rogers, T. 2006. Marketing Destinations and Venues for Conferences, Conventions and business events. Oxford: Butterworth-Heinemann.

Etula, A. 2011. Puhelinhaastattelu.

Finland Convention Bureau 2009. Kongressisuunnittelun opas. [verkkokirja]. [viitattu 5.10.2011]. Saatavissa: http://www.fcb.fi/UserFiles/fcb/File/pdf/Kongressisuunnittelu_opas/Kongressisuunnittelu_opas.pdf

Fournier, P. 2011. Before, during and after - Welcome to the real PCO's world. *The PCO* 2011 nro 1. [viitattu 5.10.2011]. Saatavissa: <http://www.iapco.org/pdf/PCO%20No%20%2059.pdf>

Gloaalikasvatus 2011. Paneelikeskustelu. [verkkajulkaisu]. [viitattu 28.9.2011]. Saatavissa: <http://www.gloaalikasvatus.fi/vinkkipankki/vinkki/678>

Jypoly, 2005. Kansainvälisyydellä laatuun vai laadulla kansainvälisyyteen. [verkkajulkaisu]. [viitattu 7.7.2011]. Saatavissa: <http://kevatpaivat.jypoly.fi/index.html>

Ketolainen, J. 2011. Kevätpäivät, historiaa opinnäytetyötä varten. [sähköposti] [viitattu 12.8.2011].

Korolainen, R. 2008. Kongressiopas Pohjois-Savoon, Verkko-oppaasi tieteellisten kongressien järjestämiseen [verkkokirja] [viitattu 29.6.2011] Saatavissa: <http://kongressi-wiki.savonia.fi/index.php/Sis%C3%A4llysluettelo>

Lohtaja, S. & Kaihovirta-Rapo, M. 2007. Tehoa työelämän viestintään, puhu kuulijalle, kirjoita lukijalle. Juva: WS Bookwell Oy.

Oamk 2009=Oulun seudun ammattikorkeakoulu. Kevätpäivät. [verkkojulkaisu]. [viitattu 8.8.2011]. Saatavissa: <http://www.oamk.fi/tapahtumia/kv-kevat/>

OKM=opetus- ja kulttuuriministeriö 2009. Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategia. [verkkodokumentti]. [viitattu 21.9.2011]. Saatavissa: <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2009/liitteet/opm21.pdf?lang=fi>

Palmenia – koulutus- ja kehittämiskeskus 2008. Kevätpäivät. [verkkojulkaisu]. [viitattu 11.8.2011]. Saatavissa: <http://www.palmenia.helsinki.fi/congress/kevatpaivat2008/>

Parker, B. 2007. What Makes a Professional Conference Worth Attending. *Strategic Finance* 2007 nro 3. [viitattu 5.10.2011]. Saatavissa: http://www.imanet.org/PDFs/Public/SF/2007_03/03_07_ima.pdf

Rautiainen, M. & Siiskonen, M. 2002. Kokous- ja kongressipalvelut. Vantaa: Tumma-vuoren Kirjapaino Oy.

Rogers, T. 2008. Conferences and Conventions, a global industry. 2. painos. Oxford: Butterworth- Heinemann.

Ruuska, K. 2005. Pidä projekti hallinnassa, suunnittelu, menetelmät, vuorovaikutus. 5. painos. Tampere: Tammer-Paino Oy.

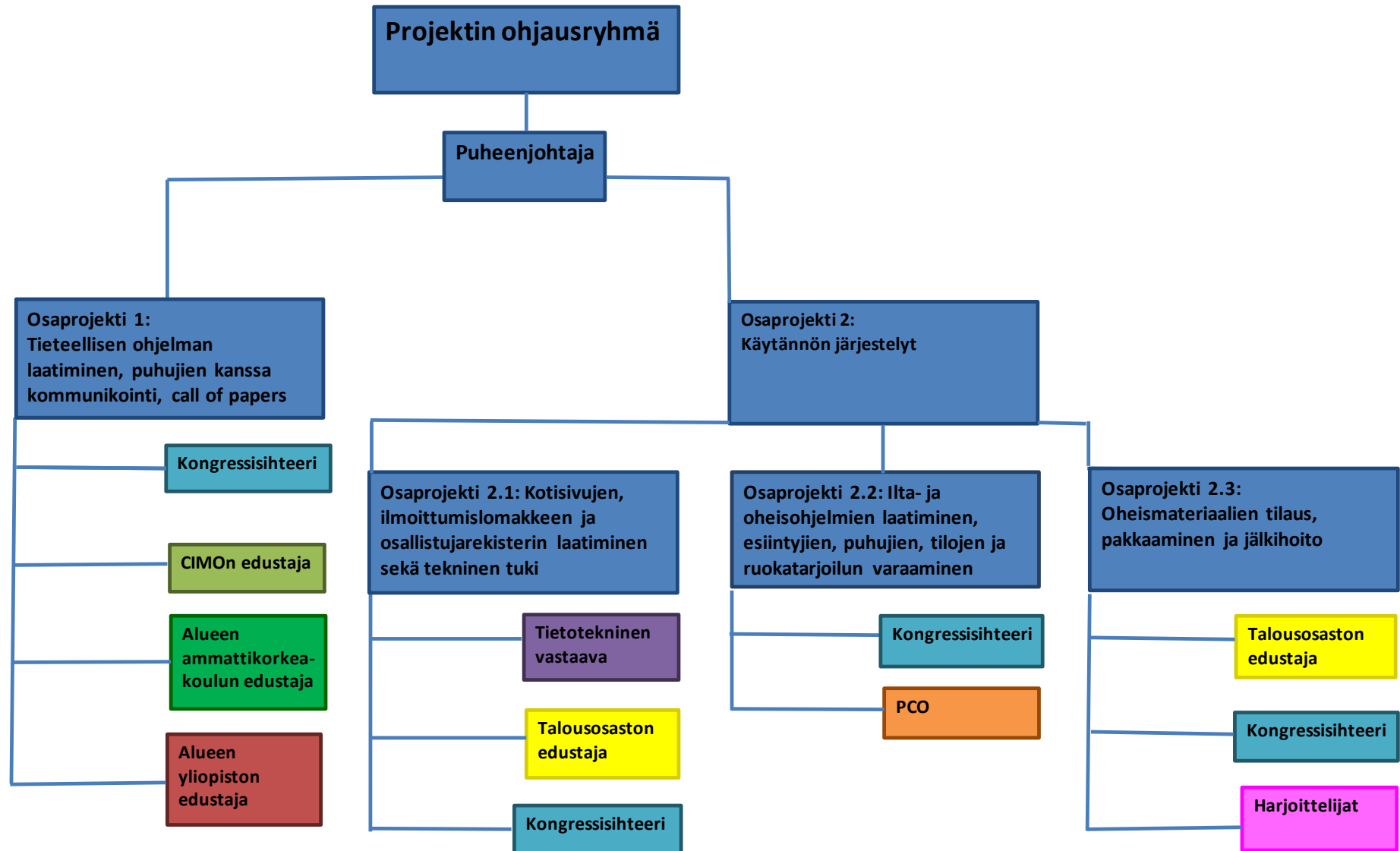
Saarelma, K. 2002. Kongressiopas, kuinka tieteellinen kongressi järjestetään. Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy.

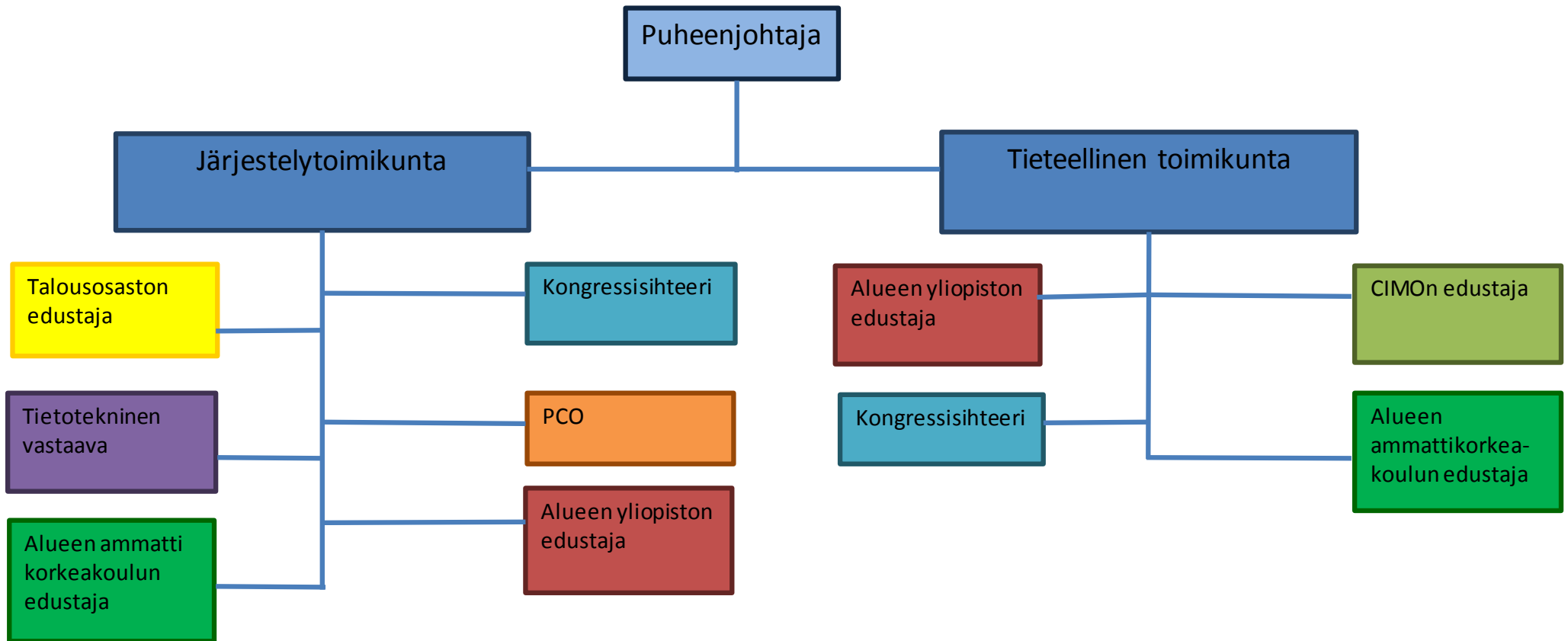
Thomas, M. & Adams, J. 2005. Adapting project management processes to the management of special events: an exploratory study. *Academy of Strategic Management Journal* 2005 nro 4. [viitattu 5.10.2011]. Saatavissa:

<http://search.proquest.com.ezproxy.savonia-amk.fi:2048/abicomplete/docview/215099782/fulltextPDF/132398D34CD52C1066F/1?accountid=27296>

Vainio, A-M. 2010. Tietojohtamisessa tarvitaan tulkkeja, työnjakoa ja organisointia. *Hallinto*. [verkkoartikkeli]. [viitattu 14.9.2011]. Saatavissa: <http://www.hallinto-lehti.fi/index.php?mid=2&pid=32&aid=2192>

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2008. Tapahtuma on tilaisuus, tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. 2. painos. Tallinna: AS Pakett.

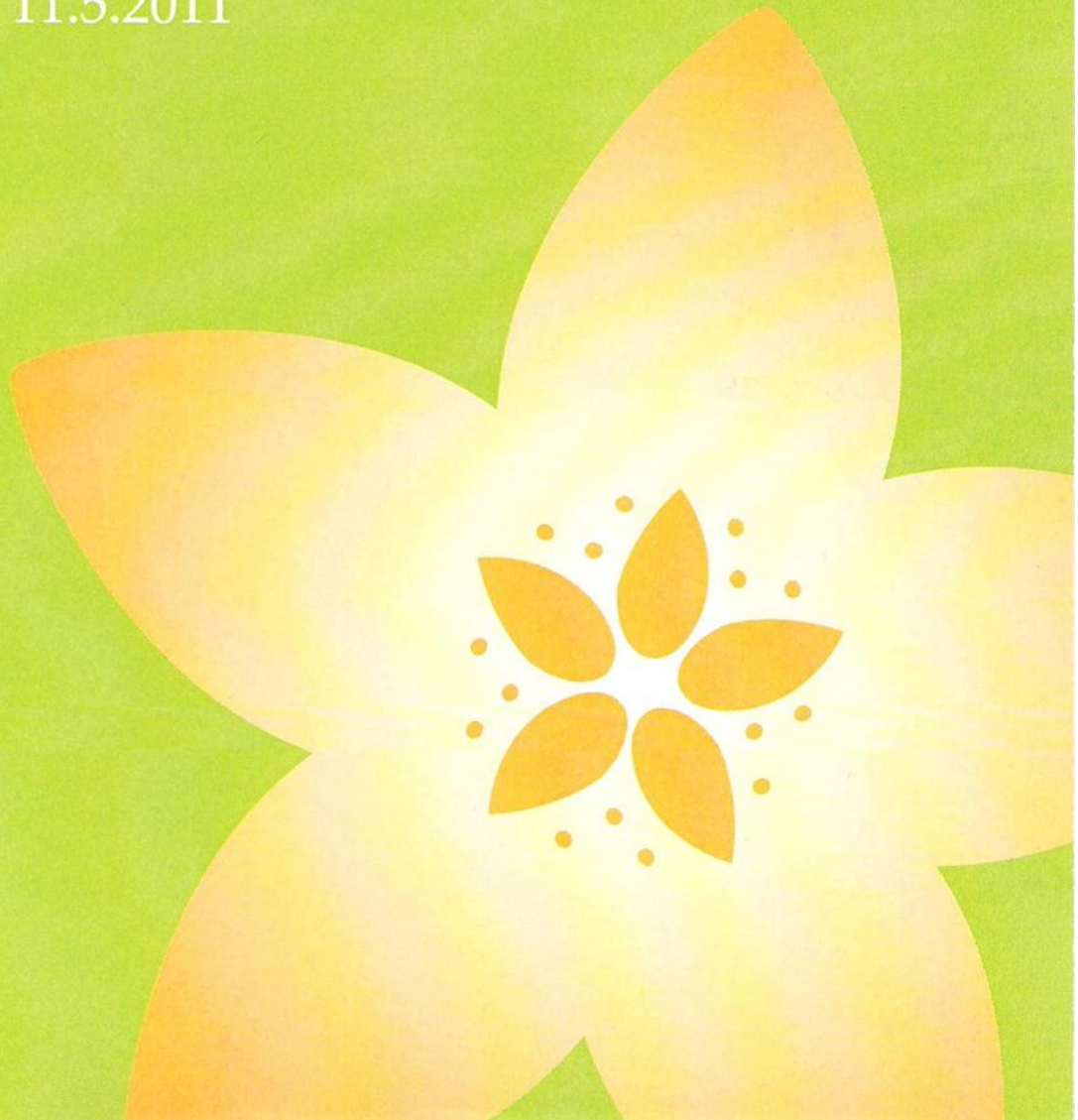

KEVÄTPÄIVÄT

2011 KUOPIO

Korkeakoulujen kansainvälisten
asiain hallinnon kevätpäivät
9. - 11.5.2011

KEVÄTPÄIVÄT 2011
KUOPIO

kevatpaivat.savonia.fi

